

SOF-BULLETTINEN

SVERIGES
OLYMPIAHISTORIKERS
FÖRENING

Nr 2* 2003 * FRÅN STARTTEN 58 * ISSN 1104 - 7259

**SOK har stora
resurser
Sid 22**

**Årsmötet
Sid 20**

AIK och Allmän Idrott i OS. Sid 4

**Intressant bok
om Hasse Liljekvist
Sid 6**

RF 100 år. Sid 7

SOF-Bulletinen

Organ för Sveriges
Olympiahistorikers
Förening (SOF)

Föreningen bildades
den 3 mars 1986

Ansvarig utgivare:

Stig Nilsson

Faktagranskare:

Kim Bengtsson

Utgivningsplan 2003

Nr	Utkom	Manusstopp
1	febr	1/2
2	maj	15/4
3	sept	15/7
4	nov	10/10

Nästa SOF-möte

I höst, senaste mötet

Idrottsmuseet, Kviberg

24 april med Bengt Grive

Medarbetare:

I detta nummer av SOF-Bulletinen har förutom redaktören Stig Nilsson följande personer medverkat Ture Widlund, Wolf Lyberg, Jan Hagelbrant och Gunnar Törnqvist

Idrottsparken revs för att ge plats åt Olympiastadion.

Idrottsparken invigdes 13 september 1896 och var för sin tid en imponerande anläggning. Bakom Idrottsparkens tillkomst låg Kronprinsens Lawntennisklubb och Stockholms Allmänna Velocipedklubb (SAVK). Idrottsparken drevs i bolagsform, och ägdes av ett av Centralföreningens bolag. Arbetet påbörjades 1895 och invigningen skedde således 1896. Då fanns där en cykelbana av cement med 400 meters omkrets, fotbollsplan, banor för löpning, hopp och kast. Tennisbanor anlades lite senare. På vintern blev fotbollsplanen en skridskobana och då gjordes även en backe för källkänning. Sedan tillkom Stockholms första tennispaviljong inom området och en bågskyttebana tillkom också senare.

I Idrottsparken anordnades de stora idrottstävlingarna i Stockholm, som t ex Nordiska Spelen och Idrottsparken fick en permanent läktare - den första i Stockholm.

När IOK 1909 beslutade att förlägga OS 1912 till Stockholm revs Idrottsparken efter mycket förhandling mellan AB Idrottsparken och Centralföreningen för Idrottens Främjande. I september 1910 avslutades verksamheten i Idrottsparken. På samma plats kom sedan Olympiastadion som fortfarande står kvar som ett prydligt minnesmärke över de Olympiska Spelen 1912. Och där har nu Sveriges Olympiahistorikers förening sitt kansli.

Fantastiska hyllningar

Den grekiska bonden Spiridon Louis blev föremål för fantastiska hyllningar då han vann maratonloppet i Aten 1896. 70000 personer mötte honom när han gick i mål.

En grekisk kvinna rusade fram förbi funktionärerna och slet av sitt guldur och fäste det med kedja på segrarens bröst. Av en hetlevrad engelska fick han en eldig kyss. Av tre grekiska prinsar bars han i guldstol när nationalsången spelades. Han fick också många presenter som t ex gratis skoputsning och rakning livet ut. En insamling gav honom 25000 drakmer samt en präktig lantgård. Giftmålsanbuden haglade över honom men efter en vecka i Aten återvände han till byn Marfousi.

SOF:s Styrelse

Ordförande: Björn Walden	Skyttevägen 22 D, 133 36 Saltsjöbaden,	08 - 7173058
Vice ordförande: Owe Fröberg	Gammeltorpsvägen 5 B, 155 30 Nykvamn	08 - 55247473
Kassör: Ingvar Öhrn	Formminnesvägen 34, 186 32 Vallentuna	08 - 511 711 18
Sekreterare adj: Sven Eklöf	Grills Udde, 139 40 Värmdö	08- 570 217 45
Redaktör SOF-Bulletinen: Stig Nilsson	Hagenvägen 12 B, 142 65 Trångsund	08 - 605 32 82
Klubbmästare: Carl Erik Eriksson	Box 44, 179 04 Färentuna	08 - 560 42056
Ledamot: Claes G Bengtsson	Drakenbergsgatan 55.117 41 Stockholm	08 - 6583992
Ledamot: Bengt Ekstedt	Aspstigen 6, 168 69 bromma	08 - 269972
SOK:s Representant: Björn Folin	Storängens Strandväg 20, 131 41 Nacka	08 - 7165132

Ledare

Låt oss titta tillbaka på Idrottsgalan i januari. Det var enligt alla förståsigpåare den bästa Idrottsgalan som hållits. Det blev en klang och jubelföreställning för svensk friidrott. Av nio priser tog friidrotten fem priser och fick dessutom ett extra plovpris, personlighetspriset till Carolina Klyft. Det var nästan full pott. Det var bara Året nykomling, Årets lag och Årets handikapp- och dövidottare man missade samt Hederspriset till Lennart Johansson. Det var ju egentligen inget av dessa priser de kunde få. Men Ulf Karlsson var given som Årets ledare, Kajsa som året kvinnliga idrottare även om simmartjejerna med sina EM- och VM-titlar och världsrekord utgjorde en hård konkurrens, Christian Olsson som årets manliga idrottare men det hade inte varit fel att utse världsmästaren i brottning, Ara Abrahamian, femfaldige världsmästaren Tony Rickardsson eller världens bästa ishockeyback Niklas Lidström. Likaså var Carolina Klyfts insats Årets prestation, även om Susanne Ljungskog också kunde ha fått detta pris. Jerringpriset gick till Carolina och det priset utses genom omröstning av svenska folket och Carolina har mer än någon annan gått hem i de svenska hemmen.

Många har reagerat på att Annika Sörenstam inte nominerats till Årets kvinnliga idrottare. Det var bara så att konkurrensen var hård och de nominerade Kajsa Bergqvist, Susanne Ljungskog, Emma Igelström och Anja Pärson var bättre i riktigt tuffa idrotter. Sedan finns Ann-Karin Kammerling, Therese Ahlshammar, ryttartjejerna m fl som man kan sakna bland de nominerade.

Jag tycker å andra sidan att Annika kom sensationellt högt på Jerringprislistan. Där hade hon Kajsa Bergqvist, Emma Igelström, Hästhoppningslandslaget, Susanne Ljungskog, Christian Olsson, Anna-Karin Kammerling och alla de som inte kom bland de tio bästa efter sig.

Jag har inget emot Annika eller golfen. Det är en utmärkt sport, social, där hela familjen kan vara med och alla får motion och frisk luft. Men jag håller med britten Lee Westwood, som säger:

- Jag är en av världens bästa golfspelare men jag är inte idrottsman.

Annika är den mest vinnande kvinliga golfspelaren i världen och har tjänat stora pengar och allt det är hon värd. Hon har vunnit ungefär hälften av det tävlingar hon deltagit i med hård konkurrens. Det hade även väl världsettan i höjdhop för herrar Stefan Holm också gjort men han fanns inte med på någon lista. Ändå bättre var Emma Igelström som hade nio segrar av nio möjliga i mästerskapstävlingar.

Men det är inga stora protester när världsmästare i casting inte finns med på våra bästalistor. Detsamma gäller våra duktiga biljardspelare. Kanske skulle dessa idotter och golf tävla i en egen klass, en klass för idrotter med låga fysiska ansträngningar. Annika är värd allt beröm men i den svenska idrottstoppen i dag platsar hon inte. Då tycker jag det är mer tråkigt att höjdhoppsettan i världen Stefan Holm fattas på alla listor.

Sedan gladdes jag åt kungafamiljens uppslupphet under galan och många roliga inslag av underhållarna.

Vidare tycker jag utnämningen av Kim Källström till årets nykomling var fel. Han är en duktig spelare och hade stor del i Djurgårdens SM-guld men är han en nykomling? Han slog igenom för ett par år sedan i BK Häcken och blev en etablerad allsvensk spelare. Han hade spelat flera U 21-landskamper innan den säsong han fick priset. Han var då redan etablerad allsvensk spelare och ingen nykomling.

En vinnare som inte fick något pris var skidåkaren Per Elofsson men fick Kirsten Berlin och prinsessan Madeleins på var sin sida vid matbordet, också det en vinst.

Vår erfarna medlem Thure Pettersson är lite inne på samma linje som jag med en debattartikel i tidningen Svensk Idrott. Rubriken är Idrottsakademien inkompetent? Han ifrågasätter kompetensen hos idrottsakademins ledamöter, som utser kandidaterna till de olika priserna.

Han anser att världsmästerskap går före europamästerskap och anser att priset till 2002 års bästa idrottare borde ha gått till Ara Abrahamian i stället för till Christian Olsson. På samma sätt framhåller han att årets prestation borde ha gått till Susanne Ljungskog och inte till Carolina Klüft. Hon fick Sv Dagbladets guldmedalj i konkurrens med Kajsa Bergqvist och Ara Abrahamian. I den juryn sitter enligt Thure kompetenta personer i motsats till i idrottsakademien. Kanske bör de bytas ut mot en annan jury, avslutar Thure.

AIK och Allmän Idrott i OS

AIK är en av landets äldsta idrottsklubbar, 3 år äldre än Internationella Olympiska Kommittén och 5 år äldre än de moderna olympiska spelen. Vi skall se vilka insatser AIK-are gjort i friidrott.

När AIK bildades 15 februari 1891 beslöt man inte vad klubben skulle heta. Det gjorde man först en vecka senare, den 22 februari. Då antog man namnet Allmänna Idrottsklubben. Varför man valde just det namnet är, i varje fall för skrivaren av dessa rader, obekant. Möjligen kan det vara för att man tänkte bedriva allmän idrott, d v s det som vi numera kallar friidrott.

Hur som helst, AIK var i början på 1900-talet en av landets ledande klubbar i allmän idrott med sin storhetstid 1900-1915. Under denna tid tog man 26 SM-tecken med höjdpunkten 1910 då man tog 7 SM. 1910 införde Svenska Idrottsförbundet en tävling om bästa SM-klubb, Mästerskapsstandaret. Örgryte IS vann Standaret de 6 första åren, 1910-1915, men AIK var näst bästa klubb de 3 första åren, 1910-1912. Att de första AIK-arna i OS skulle bli allmän idrottare var mot den bakgrunden naturligt.

1896-1904

I de första OS i Athen 1896 deltog bara 1 svensk, Henrik Sjöberg, Stockholms Amatörförening. Han ställde upp i 100m, längd, höjd, diskus och hopp över häst i gymnastik samt var även anmäld i 110m häck. Hans bästa gren var höjd där hans personliga rekord var 1.78. I Aten nådde han bara 1.60 och blev 4a, av 5 deltagare, efter 3 amerikaner.

I Paris 1900 deltog 10 svenskar, 8 allmän idrottare, 1 fäktare och 1 simmare. I Paris skördade Sverige sina första olympiska framgångar. Ett kombinerat svensk-danskt lag vann dragkamp. I laget ingick 2 djurgårdare, Karl Gustaf Staaf och Gustaf Söderström. Beklagligt men sant, Djurgården var långt före AIK med Olympiska mästare. Några guldmedaljer delades inte ut 1900. Priserna var nyttoföremål och plaketter i silver, försilvrat brons och brons. Även individuellt fick Sverige sin första "medalj"-placering genom Ernst Fast, Sundbybergs IK, i maraton.

Sverige deltog inte i St Louis 1904, det var för lång bort och för dyrt. Om 1904 kan noteras att det var 1a gången som priserna bestod av medaljer av guld, silver och brons till de tre främsta.

1906

1906 ordnades de s.k. extraspelen i Athen. Efter de lyckade

spelen i Athen 1896 ville grekerna permanenta OS till Athen. Det kunde inte IOK och dess grundare, Pierre de Coubertin, gå med på. 1901 godkände IOK ett kompromissförslag att grekerna kunde ordna en egen serie Olympiska Spel som skulle gå mitt mellan de ordinarie spelen. Beslutet kom för sent för spel 1902 men 1906 var man redo. De planerade spelen 1910 och 1914 blev inte av p g a in- och utrikespolitiska problem. 1906 blev därför de enda spelen i grekernas egen serie.

Sverige sände en stor trupp till Aten, 69 aktiva, varav 32 gymnaster. 2 AIK-are var uttagna, Axel Ljung och Herman Lindqvist. Den senare måste avstå av ekonomiska skäl. Varje man måste nämligen bidra med 100 kr till reskassan, mycket pengar på den tiden.

Spelen ägde rum 22 april - 2 maj och avresan skedde den 12 april. Uttagningarna måste därför huvudsakligen ske på gamla meriter. På SM 1905 hade Axel Ljung varit 2:a på 110m häck och i final på 100m, där emellertid måldomarna missade hans placering, 2:a eller 3:a. På 4x100m vann AIK knappt före Örgryte IS. Herman Lindqvist sprang 3:e och Axel Ljung 4:e sträckan.

Aten 1906 blev Sveriges internationella genombrott som idrottsnation. Med 3 guld, 3 silver och 6 brons blev Sverige näst bästa nation i allmän idrott efter USA. AIK kunde dock inte bidra till medaljskörden. Axel Ljungs bästa placering kom i stående längd, där han blev 5a på 2.95, bara 10 cm från brons. Han deltog också i 100 m och 110 m häck. På 100 m kom han 2a i sitt försöksheat och avancerade till semifinal. Där blev det stopp, 4a och utslagen. I 110 m häck blev han 3a i sitt heat (=semifinal) och utslagen.

Axel Ljung var även en god gymnast och med i gymnastiktruppen. I gymnastik representerade han inte AIK utan Stockholms GF. Efter en tvist om bedömningsgrunderna i trupptävlingen, från svenskt håll kunde man inte acceptera att programmets svårighetsgrad togs med i bedömningen, drog Sverige sig ur och deltog endast utom tävlan med en uppvisning.

1908

Axel Ljung var på nytt med i gymnastiktruppen. De svenska synpunkterna på bedömningsgrunderna beaktades nu och Sverige deltog därför i trupptävlingen och segrade. Axel Ljung fick dock ingen guldmedalj. Det delades nämligen bara ut 1 guldmedalj, till truppen som sådan, varje man i truppen, 37 st, fick var sin silvermedalj. Axel Ljung är därmed AIK:s förste OS-segrare och förste OS-medaljör, även om han i gymnastik inte representerade AIK utan Stockholms GF.

I allmän idrott var Axel Ljung anmäld på 110m häck men ställde aldrig upp. Han var däremot inte anmäld i sin bästa

gren 1906, stående längd.

I allmän idrott var det 2 andra från AIK som deltog. Ragnar Ekberg var med i stående längd, där han liksom Axel Ljung 1906, kom 5a. Han hoppade 3.19, bara 3cm från brons och 3,5cm från silver. Ragnar Ekberg fick ingen medalj, men ett Meritdiplom, "Diploma of Merit", som tilldelades de som "achieved a high standard of excellence without getting first, second or third".

Ragnar Ekberg var Sveriges främste i de stående hoppen 1908-1912. Han vann SM i stående höjd 1908, stående längd 1908, 1909, 1910, och 1911 samt var 2a 1912. Man kan undra varför han inte deltog i stående höjd också.

Det gjorde däremot Karl Fryksdahl, som kom på delad 14e plats med 1.40. Han delade platsen med en annan svensk, Allan Bengtsson från Karlskrona. Karl Fryksdahl deltog även på 100m där han kom 3a i sitt heat, utslagen (endast heatsegrarna gick vidare). Sin bästa placering nådde han i 3-steg, 7a på 13.65. Han var även anmäld i 110m häck men ställde inte upp.

En blivande AIK:are, Knut Stenborg, var också med. 1908 tävlade han för Göteborgs Idrottsförbund och i OS deltog han i 100m, 200m och stafett 1.600m (200+200+400+800) där han sprang 400-meterssträckan. Utslagen i försöken i samtliga fall. Han var även anmäld på 400m men ställde inte upp.

1912

Med OS på hemmaplan utnyttjade Sverige de generösa anmälningskvoterna, 12 st per gren. Inte mindre än 8 AIK-are fanns med bland de anmälda men bara 7 deltog. Vår gamle bekanting Axel Ljung kom aldrig till start på 110 m häck. Här följer en uppställning över AIK:are:s insatser.

Gren	Heat/grupp	Pl.	Resultat	Anm
Gustav Betzén	Längd	21	6.24	
	3-steg			Deltog ej
John Dahlin	400m Heat 8	2	51.0	
	Mellanheat			Deltog ej
	800m Heat 8			Deltog ej
	4x400m Heat 3	2	3.25.0	2a sträck, utslagna.
				Endast heatsegrarna till final.
Ragnar Ekberg	100m Heat 173		Ingen tid	Utslagen
	200m Heat 8			Deltog ej
	Stående längd	13	3.03	3.19 som i London, räckt till 5e plats.

Sten Hagander	3-steg				
Spjut 2 händer		11	86.80	(46.39 + 40.41)	Deltog ej
Erik Lindholm	100m	Heat 7			Deltog ej
	200m	Heat 15			Deltog ej
	400m	Heat 9	1	51.4	
		Mellanheat 2	2	50.2	Endast heatsegrarna till final.
					Utslagen. Svenskt rekord.
	800m	Heat 1	4	2.01.5	Utslag
	4x100m				Deltog ej
	4x400m	Heat 3	3	3.25.0	3e str utslagna.
					Endast heatsegrarna till final.
Axel Ljung	110m häck	Heat 9			Deltog ej
Arvid Ohrling	Spjut		16	45.32	
	Spjut 2 händer		10	87.17	(46.51 + 40.66)
Paul Zerling	400m	Heat 4	1	55.4	
	Mellanheat 5	3 eller 4	Ingen tid		Utslagen
	110m häck	Heat 5			Deltog ej
	Längd	Kvalgrupp 4			Deltog ej
	5-kamp				Deltog ej
	4x400m	Heat 3	2	3.25.0	1a sträckan, utslagna.
					Endast heatsegrarna till final.

På 4x400m var det AIK-are på de 3 första sträckorna. 4e sträckan sprang Knut Stenborg som 1909 tävlade för AIK men sedan flyttade tillbaka till Göteborg och gick in i Örgryte IS. Han deltog även på 200m, 3a och utslagen i heat 1, och 400m. I heat 6 var han ensam deltagare och promenerade runt på 61.4. I mellanheat 3 kom han 5a och sist på 50.5, vilket varit svenskt rekord om inte Erik Lindholm i heatet före noterat 50.2.

En annan fd AIK-are som deltog var Bror Fock. 1910 och 1911 tävlade han för AIK men 1912 flyttade han till Vänersborg och Vänersborgs IF. Han deltog på 10.000 m, bröt i försöket, 8.000 m terräng, 17e på 50.15.8, och laglöpning 3.000 m. Sverige kom 2a, Bror Fock var 7a individuellt, 3e svensk och därmed en av de som räknades in i laget.

1915 var sista gången AIK deltog i SM i allmän idrott. Paul Zerling blev då dubbel mästare, på 110 m häck med 16.0

och 400 m häck med 58.6, nytt svensk rekord. Därefter dog AIK:s allmän idrott.

Man kan konstatera att AIK i huvudsak var en klubb för kortdistanslöpare och hoppare. AIK tog 5 SM i 4x100m. 1906-1907 satte AIK världsrekord på 4x100m 3 gånger och 1908 världsrekord på 4x200m. Man undrar hur det kom sig att klubben helt slutade med en idrott där man varit så framgångsrik.

TURE WIDLUND
Den som vill veta mer om AIK:s friidrott rekommenderas en skrift av SOF:s vice ordförande Owe Fröberg: Allmänna Idrottsklubben och dess historia i Allmän Idrott. Ett kvartss sekel lång och glansfull epok med A.I.K.s friidrott. 134 sidor i A4-format. Kr 100 och beställs direkt från författaren. Adress: Gammeltorpsv. 5 B, 15530 Nykvarn. Tel: 08-55 24 74 73.

Intressant bok om Hasse Liljekvist

Journalisten, författaren och idrottshistorikern Kaj Annebrant Gästriklands Idrottshistoriska förening har förärats med Lars Bucans kulturpris för 2002. Förutom många artiklar har Annebrant författarskap resulterat i några böcker. Den senaste handlar om Rekordmannen Hans Liljekvist. Båda Annebrant och Liljekvist kommer från Helsingborg men har nu för- enats i Sandviken och det var då boken kom till.

Det är en mycket intressant bok om Hans Liljekvists livsöde. Hans Liljekvist var som 20-åring bäst i Norden på 800 meter och satte fem svenska rekord. Tre år senare avstängdes han i ett år efter att han som Gunder Hägg och Arne Anderson ha brutit mot amatörförbestämmelserna. Hans skulle få vara med i Olympiska Spelen i London 1948 om han uppnådde de sportsliga kraven. Han var det året bäst i Europa, men Svenska Idrottsförbundets styrelse hade lovat mer än den kunde hålla. Olympiska kommittén ville inte anmäla Hans Liljekvist, eftersom den trodde att hela svenska idrottsstruppen i så fall skull nekats att delta. Hans Liljekvist lämnade idrotten 26 år gammal.

Som pensionär glömmet han inte idrottsledarnas svek. Rättis känslan var knäckt. Det och glädjen i idrotten delger han läsarna i denna bok som omfattar hans idrottsliga karriär, avstängningen och hans vidare äventyr i bl a Mexiko, där han fick hjälpa svenska idrottsmän i OS och under VM i fotboll.

I ett förord till boken skriver Hans Liljekvist:

“Jag tycker att jag har blivit utsatt för det största svek en svensk idrottsman råkat ut för. Jag blev uttagen till Olympiska Spelen 1948 av Svenska Idrottsförbundet, sedan jag lämnat in ett brev och skrivit att jag av förbundets dåvarande styrelse 16 mars 1946 lovats få delta i OS om jag

kvalificerade mig dit. Det hade jag gjort, och det påtalade Samuel Norrby, kyrkoherde i Nacka, när styrelsen tagit del av mitt brev.

Svenska Olympiska kommittén stoppade mig, men alla svenska friidrottare i London-OS var proffs. Och många av dem hade säkert erhållit mer pengar utöver det tillåtna, än jag. Men de tävlade för föreningar med ledare, som kunde prata för sina aktiva.

Ledarna i min klubb, IS Göta, och IFK Helsingborg talade inte med varandra. Och IFK:s ordförande fanns bakom att jag blev en av de nio som diskvalificerades och avstängdes. Det borde varit 90, enligt Dagens Nyheter. SOK:s styrelse hade tydligen inte läst vad om stått i tidningarna.

Att jag inte fick vara med i EM 1946 men skulle få chansen i OS 1948 gjorde det lättare att fortsätta idrotta. Som 23-åring hade jag också väldig respekt för idrottsledarna i 50-60 årsåldern. Om det varit som nu, då skulle jag vågat säga vad jag tyckte om dem.

Visst borde jag givit ut den här boken tidigare än efter 56 år, men när jag lämnade idrotten hösten 1949 och reste till Mexiko fick jag så mycket annat att tänka på. Jag skulle lära mig ett nytt språk, ett nytt land och en ny kultur. Jag var småbarnsförälder och förlorade den nära kontakten med Sverige. Det gamla måste jag lämna bakom mig, men jag motionerade och höll mig i form fysiskt, och jag fick ett rikt liv. Med tillfällen att träffa människor som jag aldrig skulle ha gjort i Sverige och även hjälpa svenska aktiva och ledare under mina år i Mexiko. Vid konferenser och större tävlingar som för-OS och OS 1968 samt fotbolls-VM i Mexiko 1970.

Om jag inte nekats vara med i London-OS, hade jag fortsatt att träna och satsat på idrott åtminstone till OS 1952 i Helsingfors, då jag bara varit 29 år. En medeldistanslöpare lär ju ha sina bästa år som 26-30-åring. Jag fick aldrig bränna mitt krut helt. Det som Svenska Idrottsförbundets styrelse lovade mig i mars 1946 kunde den ju inte hålla.

Jag missunnar inte dagens elitidrottare deras inkomster. De kan ju inte sköta ett arbete, och det gäller att i god tid före avslutat idrottskarriär ha en god utbildning och att ha placerat sina idrottsinkomster väl. Idrotten lärde mig i unga år att sköta mig och vara försiktig, och jag gillar fortfarande idrott i de flesta former och följer i TV det som händer i friidrott- och jämför tider. Jag har även ett mycket stort fotbollsintrasse, tar del av Helsingborgs IF:s och svenska landslagets matcher.

Och hade jag kunnat leva om mitt liv, då hade jag säkert blivit idrottsman igen.

Det var Henry “Kälarne” Jonssons bronsmedalj i OS i Berlin som väckte mitt idrottsintresse. Det förstärktes med Gun-

der Häggs och Arne Anderssons dueller från början av 1940-talet, när jag var i 17-årsåldern. Jag ångrar i dag inte att jag valde friidrott före fotboll.

HANS LJLJEKVIST

Boken är på 204 sidor med 106 teckningar/foton och ett personregister med 450 namn. Boken kan beställas av författaren Kaj Annebrant 026 - 25 84 96 eller e-pot: kaj.annebrant@sandnet.se och den kostar 225 kronor + porto 59:50

STIG NILSSON

George Michael gör OS-låt

George Michael har blivit ombedd att skriva den officiella sången till de olympiska spelen i Aten 2004.

Han är visserligen född i London men är av grekiskt ursprung, något som hans riktiga namn, Georgios Kyriacos Panayiotou vittnar om.

Hade glömt manus

Favoriten på 1500 meter vid OS i Melbourne 1956, John Landy, hade utsetts att svära den olympiska eden. När han kom upp på tribunen upptäckte han att han glömt manuset. Han rabblade nu i stället orden ur minnet men glömde att ta av sig hatten. Det var första och enda gången som någon svurit eden med huvudbonaden på. Han glömde också att säga att tävlingarna skulle genomföras i sann sportsmanmaanda. Till råga på allt elände blev han dessutom bara trea på 1500 meter.

Perec gör come back

Marie-Jose Perec rymde från sitt hotell i Sydney efter ett dödshot i telefon under OS 2000 samtidigt som Cathy Freeman sprang ärevarv inför sin hemmapublik. Hon vägrade att tävla mer, gömde sig och försvann från idrottsarena. Men nu gör fransyskan comeback med sikte på OS i Aten.

Freeman gör come back

Cathy Freeman vann OS-guld på 400 meter inför sin hemmapublik i Sydney 2000. Sedan försvann hon nästan helt, och ägnade tiden åt maken Alexander Bodecker, som kämpar mot och vunnit över sin halscancer.

Nu är hon redo för come back. Målet är ett nytt OS-guld och också en ny VM-titel

Aten-OS efter tidsplanen

Ett år innan OS i Aten skall dra igång ligger OS-arrangörerna efter tidsplanen. Några byggobjekt ligger tre månader efter tidsplanen. Arrangörerna har fått flera varningar av IOK.

Riksidrottsförbundet 100 år

Riksidrottsförbundet fyller 100 år i år. Det firas på många olika sätt. Temat för jubileet är Dela Glädjen.

Följande jubileumsaktiviteter kommer att genomföras:

- regionala jubileumsbanketter i samband med distriktsförbundets årsmöten
- tävlingen "Uppdrag framtid"
- studiesatsningen "Min förenings samhällsnytta"
- utdelning av ungdomsstipendier och föreningsstipendier ur Folksam Idrottsfond
- jubileumsvecka 29 maj- 1 juni i samband med 100 årsdagen, utdelning av RFs förtjänststecken, jubileumsbankett i Stockholms Stadshus
- 100 ungdomstävlingar spridda över året
- jubileumsaktiviteter vid ett antal större idrottsevenemang
- jubileumsutställning om kassören, tränaren och chaffören, idrottens doldisar, Utställningen turnerar runt om i landet.
- den 20 januari började jubileumsfrimärket säljas av Posten
- idrottslotten för 100 kronor varav 40 kronor går till säljande förening
- jubileumstävlingar, 100 olika tävlingar har valts ut
- en jubileumsbok "Ett idrottssekel" (779 sid) ges ut.

Vidare har idrottshistoriska platser över hela landet plockats ut och blir utmärkta med en skylt. Den lokala ideella idrottsledaren sätts i centrum. I skolorna genomförs projektet "nya lekar och tävlingsformer av och för barn och ungdomar" - de 50 bästa förslagen ges ut i bokform. SISU har tagit fram ett nytt spel. Det är ett kunskaps- sällskaps- och värderingsspel från 12 år och uppåt. Spelet tar upp frågor kring tobak, alkohol, doping och droger.

Friidrottens ursprung

I det första kända OS, 776 f Kr, var den enda grenen löpning ett stadion (192,27 m rakbana). Mästare blev Koroibos, en kock från Elis.

Äldsta kontinuerligt arrangerade fotlöpning är "Red Hose Race", som avgjorts sedan 1508 i Carnwath, Strathclyde, Skottland. Priset är ett par handstickade, knälånga strumpor. Michael Glen, Bathgate har vunnit flest gånger, 14 segrar 1951-66.

Den störste kunde ha blivit större

De största olympierna i långdistanslöpning är otivelaktigt Paavo Nurmi och Emil Zatopek. Båda dominerade långdistanslöpningen under sina karriärer med Nurmi som den allra störste. Men Zatopek hade kunnat bli den störste. Han vann OS-guld i London 1948 på 10000 meter och silver på 5000 meter. I Helsingfors vann han OS-guld på 5000, 10000 meter och maraton. Det har ingen annan gjort men han säger själv att han ha kunnat ta ytterligare ett guld i Helsingfors, på 3000 meter hinder. Försöken gick på onsdagen och finalen på fredagen - just de dagar då Zatopek vilade. Han hade säkert orkat det i den form han var i under spelen i Helsingfors 1952.

Devers illa ute

Vid OS i Söul kom Gail Devers, USA, inte längre än till semifinal på 100 m. Hennes fötter svullnade upp och en allvarlig sjukdom befarades. Diagnosen var att Graves sjukdom som är allvarlig och man befarade att hennes fötter skulle behöva amputeras. Men hon tillfrisknade och tränade vidare och kom tillbaka på elitnivå på tävlingsbanorna. 1991 blev hon tvåa på 100 m häck vid VM i Japan och året efter vann hon OS-guld i Barcelona på 100 m och den titeln försvarade den fyra år senare i Atlanta.

Duktig dansk

Kenyafödde dansken Wilson Kipketer har världsrekord på 800 m utom- och inomhus samt på 1000 m inomhus. På 800 m har han 4 VM-titlar och ett OS-silver från OS 2000.

Guld-kvinna var man

Sprintern Stanislaw Walasiewicz vann OS-guld i Los Angeles 1932 och OS-silver i Berlin 1936. Medaljerna tog hon på 100 meter. Hon föddes i Polen men växte upp i Cleveland i USA, där hon använde namnet Stella Walsh. Hon blev dock inte amerikansk medborgare förrän 1947. Den 4 december 1980 sköts hon till döds, då hon hamnade i skottlinjen under ett rånförsök på en parkeringsplats i Cleveland. Obduktionen avslöjade vad många misstänkt på 30-talet, att hon var en man.

Helgade vilodagen och använde knytvävarna

1900 var den 14 juli en lördag och Frankrikes nationaldag. OS-arrangörerna i Paris ville inte ha några tävlingar

den dagen och flyttade en del av lördagens tävlingar till dagen efter som alltså var en söndag. Dock avgjordes 100 m försök, 400 m, 800 m och längdhopp den 14 juli. I längd hoppade Prinstein 7,175 och Kraenzlein 6,93. Dessa resultat följde med till finalen den 15e, men Kraenzlein ökade till 7,185, medan Prinstein inte ställde upp

Det fick några amerikanska idrottsmän att reagera. Hopparen Meyer Prinstein helgade heller vilodagen än han kämpade om OS-medaljer. Hans landsman och bitter konkurrent Alvin Kraenzlein vann nu längdhoppfinalen. När Prinstein fick veta detta blev han ursinnig och det sågs att han satte en knytväve i ansiktet på guldmedaljören, vilket dock är mycket osäkert. Det ironiska är att Prinstein, som var jude, tävlade på sabbaten men ej på söndagen medan Kraenzlein, en kristen, tävlade både på lördagen och söndage.

Höjdhoppare från Westermalms IF

Ursprunget till Westermalms IF var en förening som hette Frigg. Men några ungdomar ville starta en förening som hade anknytning till Kungsholmen och det skedde 1 augusti 1902 och två namnförslag debatterades, Kungsholms IK och Westermalms IF. Omröstningen slutade 8-8 och mötesordföranden Otto Lindholm fick utslagsröst och då blev det Westermalms IF. Kungsholms folkskola var rekryteringsbasen.

Föreningen hade många idrotter på programmet och 1904 byggde föreningen idrottsplatsen Hornsbergs Hage, som efter tio år fick lämna plats för bostadsbebyggelse.

Föreningen har varit en stark friidrottsförening främst i höjdhopp med hoppare som Bengt Nilsson, Janne Dahlgren, Arne Ljungqvist och Bertil Holmgren. Andra kända friidrottare var diskuskastaren Lasse Haglund och 1500-meters löparen Ingvar Eriksson. Westermalms IF har alltså varit representerat i OS.

I fotboll spelade Westermalm två gånger i Allsvenskan 1926-27 och 1928-29. Man hade också en landslagsmålväkt i laget som noterades för den legendariska premiärseger mot Danmark, 4-0. I laget spelade fem spelare från vardera AIK och Djurgården med Westermalms "Peta" Almqvist i mål.

Även i ishockey var klubben framgångsrik och har i sina led haft OS-spelare som Lasse Björn, bröderna Stig och Hans Tvilling samt Karl Erik "Cacka" Andersson, "Bingen" Larsson och Bertz Zetterberg, samtliga landslagsspelare i Djurgården och de förstnämnda även olympier.

Gick till musik

Den italienske gångaren Ugo Frigerio vann tre OS i gång i Antwerpen 1920 och i Paris 1924. I Paris dirigerade han orkestern på innerplan före start och dessutom hade han notblad med sig som han överlämnade till orkestern så att han fick den musik han ville ha under tävlingen. Han vann i utklassningsstil och kunde även kosta på sig att stanna upp och tillrättavisa orkestern då han inte ansåg att den spelade i rätt tempo

Gick vilse - missade starten

Etiopiens löpare Muruse Yifter har en äventyrlig OS-karriär. Vid OS i München kom han trea på 10000 meter och var favorit på 5000 meter. Före starten på den distansen måste han gå på toaletten och efter toalettbesöket gick han vilse i gångarna under stadion och kom inte till start i sitt försöksheat.

Fyra år laddade han för revansch i Montreal men då bojkottade afrikanerna tävlingarna. Men vid OS i Moskva 1980 fick han äntligen revansch och vann båda distanserna och då var han troligen 40 år - ingen vet när han är född.

I lånade byxor

Vårdad klädsel höll man hårt på vid OS i London 1908. Det skulle inte få bli någon sexchock för publiken. En dansk stavhoppare kom till arenan i kortbyxor som arrangörerna ansåg vara för korta och han vägrades att komma in. Men med hjälp av några svenskar lyckade han komma in. De lånade ut ett par långbyxor till dansken. Någon framgång på tävlingsbanan nådde dock inte dansken. Detta är troligen en skröna, då Danmark inte hade någon stavhoppare med 1908.

I mål efter 55 år

Japanen som gick i mål efter 55 år är en klassiker i svensk olympiahistoria. Siso Kanakuri ställde upp i maraton vid OS i Stockholm 1912. Det var en tryckande hetta den dag som maratonloppet avgjordes i solskensolympiaden. Japanen bröt vid vändpunkter i Rotebro och vilade sig och fick lite saft hos en villaägare i trakten. 34 av 68 startande bröt loppet men japanen kom så småningom i mål. 1967 gästade han Sverige och kunde då gå i mål på Stadion.

Utöver Kanakuri deltog från Japan vid dessa spel bara en deltagare, sprintern Mishima. Han dominerade alla sprintsträckor i Japan med vid OS i Stockholm räckte han inte till och blev utslagen i försöksheatet på 100 och 200 m, kvalificerade sig till andra omgången på 400 men ställde aldrig upp i mellanheatet.

Femtioalets Kajsa

Årets idrottskvinna, Kajsa Bergqvist, hade sin föregångare på 50-talet i Gun Larking. I dag är hon pensionär och bor vid Vätterns sydvästra strand. Några hundra meter därför bor den olympiske guldmedaljören i skytte Jonas Edman.

Gun Larking var svensk rekordhållerska i höjdhopp och deltog i två OS och ett EM. I Melbourne 1956 var hon mycket nära en medalj och slutade fyra. Hon uppmärksammades inte bara för sina höjdhoppresultat utan också för att hon såg bra ut och hade ett trevligt sätt. Det resulterade att hon fanns med på helsida i de amerikanska magasinen Life och Sport Illustrated.

Hon vann DM för Småland i längdhopp utan ansats som 15-åring 1951 och året efter blev hon uttagen till OS i Helsingfors i höjdhopp, mest för att se och lära. Hon belade ändock en nionde plats med höjden 1.55. Hon var ganska säkert på den höjden och höjde flera gånger det svenska rekordet. Hon var svensk damidrotts stora stjärna på den tiden. Vid EM 1954 belade hon också en fjärde plats och det var då de östeuropeiska damerna började komma på bred front. I höjdhopp var det främst rumänskan Jolanda Balas. Vid en tävling i Sverige minns Gun med stolthet att hon slog rumänskan. Det gjorde att hon fick Jönköpings Postens guldmedalj för årets främsta småländska idrottsprestation 1955. Pokaler och medaljer har hon i stort antal men de uppskattar hon inte så mycket. Vid en tävling fick hon en cykel i pris och det uppskattade hon däremot mycket.

Gärderud hänger med

Marokanen Brahim Boulami, 30 år, blev 2001 förste icke kenyän på 23 år att hålla världsrekordet på 3000 m hinder. Före honom var det Anders Gärderud som vann OS 1976 i Melbourne 1976 på tiden 8.08,02. Gärderud ligger nu 29a i världen och 5a i Europa genom tiderna.

Fick spjut i armen, men vann OS-guld

I Antwerpen 1920 svarade finländaren Jonni Myyrä för en ovanlig prestation. Han låg i gräset tillsammans med några kamrater och laddade upp för spjuttävlingen. En amerikan kastade ett uppvärmningskast och det landade mitt bland de finska kastarna. Spjutet trängde in i Myyräs vänstra arm och när det drogs ut följde en benflisa med. Men i finalen ställde Myyrä ändå upp och vann. En beundransvärd prestation. Att han sedan även vann OS-guld i Paris fyra år senare var mindre sensationellt.

Hund stoppade favorit

En av favoriterna på maraton i St Louis 1904 var Axel Lentauw. Men det gick inte som han räknat med. Han anfördes under loppet av två ilska hundar och han tvingades gömma sig i ett garage i cirka en halv timme och då är det ju svårt att vinna. Det gjorde han heller inte men han kom i mål som nionde man.

J Sigfrid Edström

Edström var en ledargestalt med stort kunnande och en organisatör av stora mått. Han var bl a vice ordförande för Stockholms OS 1912 och det var han som stod för merparten av de tävlingsregler som gällde för idrotterna på det olympiska programmet. Han tog initiativet till det internationella friidrottsförbundet och skrev själv de regler som gällde i ett halvt sekel. Det var han som lade upp hela den svenska idrottens organisation - som i stort sett fortfarande gäller.

Edström var länge emot vinter OS och kritisk beträffande regler för OS - deltagande. Han var en behård amatörvän och opponerade också i det längsta mot kvinnligt deltagande i friidrott.

Efter det som under 1999 avslöjades om vad som skett inom IOK beträffande oegentligheter och mutor när det gäller kampen om att få arrangera spelen, kan det vara intressant att veta att han starkt opponerade sig emot diverse jippon och överdrifter, inte minst de olympiska kandidatstädernas "överdrivna festligheter för att fånga intresse", som det står i ett protokoll.

Han sökte reducera OS-programmet (1937) och var missnöjd med hur de internationella förbunden skötte sin idrott.

Det var också Edström som inledde förhandlingarna om Tysklands come back i OS efter andra världskriget. Han fanns på förslag att få Nobels fredspris - men bad att få slippa. Han kritiserade pressens sk nationspoänglistor vid OS och innan sin avgång varnade han de nationella olympiska kommittéerna att de skulle få svårigheter att behålla sitt oberoende eftersom han fruktade att politikerna skulle försöka utnyttja idrotten som ett påtryckningsmedel.

Den svenska industrimannen styrde IOK med fast hand och det var hans förtjänst att kommittén överlevde andra världskriget, då han upprätthöll en fantastisk kontakt mellan IOK-ledamöterna från sitt kontor på ASEA i Västerås.

WOLF LYBERG

Texten hämtad från Strömbergs "Århundredets stora sportprofiler".

Kvinnors psyke eller fysik passar inte

Den kvinnliga friidrotten hade det motigt i början. Vid OS i Amsterdam 1928 fanns fem idrottsgrenar med på prov. En av de skarpaste motståndarna i Sverige till kvinnligt deltagande var stadionchefen och ledamoten av Sveriges Olympiska Kommitté, Erik Bergvall. Han tyckte att det stred mot hela den olympiska idén att tillåta kvinnliga friidrottare i OS. Det var medicinskt olämpligt och dessutom oestetiskt att se dem på friidrottsarenan.

Varken kvinnans psyke eller fysik är lämpade för sådana tävlingar som OS. Det kräver sin man, menade han. Det hindrade dock inte att Inga Gentzel tog brons i löpning 800 m och Ruth Svedberg i diskus vid dessa olympiska spel. Det var inte bara herrar som argumenterade mot, det fanns också många kvinnor som gjorde det.

Lemming protesterade och fick brons

Vid extraspelen i Aten 1906 fick Erik Lemming brons i kula men det fick han först efter en protest. Längsta stöten hade finländaren Järvinen men Lemming påpekade att denne inte hade kulan vilande mot axel som det stod i reglerna. Protesten godkändes och fjärdeplacerade Lemming fick därigenom brons.

Maratonlöpningen

Maratonlöpning förekom inte i antikens OS. Den franske historikern Michel Breal föreslog emellertid en löpning Marathon-Aten i första OS i modern tid, 1896, inspirerad av legenden om budbäraren Feidippides bedrift år 490 f Kr. Feidippides lär ha löpt nonstop, iförd full utrustning till Aten med nyheten om Miltiades seger över en persisk här, och ska ha ropat "Glädjen Eder" och sedan segnat ner död av utmattning.

Missade längdhopp i Paris

Inför längdfinalen i Antwerpen 1920 var amerikanen Solomon Butler storfavorit i längdhopp, men han skadade ett knä i första kvalificeringshoppet och tvingades utgå. Vann gjorde nu sensationen William Petersson-Björneman från Sverige och Kalmar. Hans segerhopp mätte 7,15 m. Men han kunde inte försvara OS-guldet i Paris 1924. Han arbetade då som frilansjournalist åt Idrottsbladet och de svenska olympiabossarna krävde stopp för den verksamheten om han ville vara med och tävla i Paris. Han valde då arbetet före idrotten!

Missade två OS-guld

Brittiska höjdhopperskan Dorothy Odam har missat två OS-guld med minsta möjliga marginal. 1936 i Berlin slutade tre flickor på 1,60. Odam tog i första medan ungerskan Ibolya Csak i andra och tysken Kaun i tredje. Enligt dagens regler skulle alltså Odam ha vunnit, men då gällde omhoppning. I London 1948 klarade hon 1,68 i andra försöket, men amerikanskan Alice Coachman tog i första och då räknades antal försök på segerhöjden. Odam deltog också 1952 (7a) och 1956 (12a). Alice Coachman var den förste färgade kvinnan att vinna ett Olympiskt guld.

Nigeriska idrottare tävlade för Storbritannien

Nigerias olympiska kommitté bildades 1951 och blev självständig inom IOK i Rom 1960. Men redan i London 1948 deltog en representant för dåvarande kolonin Nigeria i OS. Det var prinsen Adegboyega Folaranmi Adedoyin som blev femma i längdhopp med 7,27, men han representerade då Storbritannien.

Nonchalans på prispallen

Vid OS 1972 stod amerikanerna Vincent Matthews (guld) och Wayne Collet (silver) på prispallen efter att ha dominerat finalen på 400 meter. De uppträdde då nonchalant, stod och småpratade och vände ryggen mot flaggan. De visslades ut av publiken på Olympiastadion i München och stängdes av på livstid av USAs Olympiska kommitté. Därmed sprack också USA lag på långa stafetten.

Nurmi missade en medalj

Paavo Nurmi tog vid tre OS - Antwerpen 1920, Paris 1924 och Amsterdam 1928 - nio guld och tre silver men han hade kunnat få ytterligare ett guld. I Paris vann han 1500, 5000 terräng individuellt och i lag, samt laglöpning. Men han fick inte ställa upp på 10000 meter - en distans som han troligen också hade vunnit. Lagledningen var rädd för att Nurmi och landsmannen Ville Ritola skulle köra slut på varandra. Men Nurmi ville visa att han kunde ha klarat även det och begav sig till en träningsbana och sprang 10000 meter på snabbare tid än Ritolas segertid på distansen i OS-finalen.

Kanske den finska lagledningen bara ville ge Ritola en chans att vinna ett OS-guld och det lyckades också.

Nya skor förstörde

Svensken Sigge Jacobsson tillhörde favoriterna på mara-

ton i Stockholm 1912. Under vintern före OS tränade han på Tantos Sockerfabriks torkvind för att vänja sig vid att löpa i hetta. Och det var nog inte så dumt. När maratonloppet gick av stapeln var det 29-30 grader varmt i Stockholm.

Men det gick inte så bra för Sigge. Han fick skoskav. Han var lite fäfång och ville visa upp sig i fina skor och köpte ett par nya vita skor. Svårt plågad och blödande sprang han i mål som sexa.

Nytt medborgarskap för fem shilling gav guld

Nya Zeelands Norman Read vann guld på 50 km gång i Melbourne 1956. Han var engelsman men flyttade till Australien, ställde upp i OS-uttagningarna och vann. Han ville tävla för Storbritannien men de hade redan tagit ut sina gångare och Australien kunde han inte få representera. Då vaknade Nya Zeeland och snabbt fick han medborgarskap i landet och kunde ställa upp för Nya Zeeland i OS. Det kostade honom fem shilling men det var det värt då han vann OS-guld.

Omkastning i diskus

Två amerikaner Ralph Rose och Martin Sheridan kastade diskusen lika långt vid OS i St Louis 1904. Båda kastade 39,28. För att skilja de båda åt beordrades omkastning. Det var första och enda gången man tillämpat omkastning i OS. Näst bästa kastet gällde alltså inte. Omkastningen vanns av Sheridan som nådde cirka två meter längre än Rose.

Präster som tagit medaljer

Stavhopparen och Chicagopredikanten Robert Richards USA vann OS-guld två gånger, i Helsingfors 1952 och i Melbourne 1956. Dessutom tog han brons vid OS i London 1948.

Missionären Erik Lindell från Skottland vann OS-guld på 400 m och brons på 200 m i Paris 1924. Stafetten 4 x 400 meter avgjordes sedan på en söndag och då vägrade Lindell att ställa upp, vilket troligen kostade britterna OS-guldet i den grenen. Lindell ställde heller inte upp på 100 m eftersom försöken gick på en söndag. Lindell föredrog att helga vilodagen.

I London 1908 vann USAs Forrest Smithson OS-guld på 110 meter häck. Före finalen löpte han med en bönebok i handen och bad Gud om förlåtelse för att han ägnade sig åt den syndiga idrotten. I finalen lämnade han alla medtävlare efter sig och vann på nytt världsrekord, 15,0.

Repris på 800 m

I London 1948 vann Malvin Whitfield USA 800 meter före Jamaicas Arthur Wint. Segertiden var 1.49,2. I Helsingfors fyra år senare, 1952, blev det repris på 800 meters loppet, guld till Whitfield och silver till Wint. Segertiden var dessutom identisk.

Reserv vann OS-guld

USAs Bill Nieder, silvermedaljör i Melbourne, kom till Rom-OS som reserv i kula. Han kom fyra vid de amerikanska uttagningarna men en skada för Dave Davis och ett världsrekord av Nieder, då han som förste man passerade 20 m, gjorde att han fick följa med till Europa. I ungdomen hade hans knä trasas sönder i en rygbymatch, så hans prestation är beundransvärd. I Rom stötte han 19.68 och det räckte till OS-guld. En senare karriär som proffsboxare blev bara en rond lång och slutade med knockoutförlust,

Räknade fel

Svenske långdistanslöparen Jean-Gunnar Lindgren gjorde ett ödesdigert misstag i Amsterdam 1928 under milloppet. Han räknade fel på varven och satte på en spurt ett varv för tidigt. Efter vad han trodde var målgången då han var fyra stannade han upp. Men han upptäckte att han gjort fel och försökte kommit igång igen. Han lyckades få upp farten och to m prestera en spurt för att hålla fjärdeplatsen. Medaljtrion Nurmi, Ritola och Wide var dock långt utom räckhåll.

OS-maskoten för Aten

Det blir två syskon från den grekiska mytologin som blir maskotar för OS i Aten 2004. Det blir Athena, visdomens gudinna, och Apollo ljusets och musikens gud.

Lidingövallen

Tanken på en idrottsplats på Lidingö uppkom 1929. Platsen blev intill Kyrkviken och arbetet påbörjades 1933.

1936 stod idrottsplatsen färdig och invigdes 19 juli. Sedan blev Vallen ett Eldorado för skridskoåkare. Två olympier kom fram på Vallen, Ylva Hedlund och

sprintern Jan Åke Carlberg. Ismakare var Erik Nilsson, bror till Gösta Nilsson som bl a gjorde is till OS i Cortina 1956.

Staven gick sönder

Vid OS i Söul skulle britten Daley Thompson ta sitt tredje raka guld i tiokamp. Men under stavhoppstävlingen bröt han staven mitt itu och han slutade fyra - en misräkning.

Stavhopp damer

Detta är en relativt ny gren. Den har dominerats av USAs Stacy Dragila med 16 världsrekord, därunder nio inomhus samt guld vid OS i Sydney 2002 och VM såväl inomhus som utomhus. Hon började med grenen 1993. Hon har ett smeknamn, "The Goat Roper", som syftar på de rodeotävlingar i att binda getter som hon deltog i under uppväxten.

Stupade på upploppet

Vid maratonloppen i London 1908 och 1948 utspelades dramatik på upploppet vid båda tillfällena. 1908 var det italienaren Dorando Pietri som kom först in på stadion. Han stapplade fram och segnade ner två gånger. När han för tredje gången föll ihop hjälpte några funktionärer honom över mållinjen. Därmed blev han givetvis diskvalificerad men fick ändå en pokal som tröst av den engelska drottningen.

1948 upprepades scenen. Belgaren Etienne Gailly ledde tills det återstod 415 meter. Men han var helt slut och snubblade fram mot mållinjen men blev på upploppet omsprungen av två löpare och fick trots allt en bronsmedalj.

Svag hindertid i Los Angeles

Segertiden på 3000 m hinder i Los Angeles 1932 blev ganska beskedlig. Det fick sin förklaring efter loppet. Arrangörerna räknade fel på varven och löparna fick springa ett varv för mycket. När man insåg att loppet gått över 3450 meter tillfrågades finalisterna om de ville göra om loppet. Men alla förklarade att man accepterade finalen som den var.

Svensk favorit i Aten-maran

Efter Spiridon Louis seger i maraton i Aten 1896 hade Grekland stora förhoppningar på en ny triumf vid extraspelen i Aten tio år senare. Den unge grekiske prästen Kutulakis lovade faktiskt ärofullt att "antingen segra eller stupa, antingen skall jag få publiken att jubla eller också skall man få bära bort mig som död". Stackars Kutulakis dog inte men bars bort medvetlös under loppet.

När blott en halv mil återstod hade svensken John Svanberg passerat alla grekiska löpare och därmed vunnit publikens sympatier. En mötande bonde sträckte upp ett finger i luften mot svensken, som då styrktes i tron att han var i ledningen. Vad bonden och Svanberg inte visste var att kanadensaren William Sherring tidigare hade smitit förbi.

Svensken vann atenarnas hjärta trots att han "bara" blev tvåa efter Sherring. Svanberg utnämndes till hedersmedborgare i den grekiska huvudstaden och fick av en förmögen änka en värdefull silverpokal.

Svenskt stål gjorde susen

I Melbourne 1956 vann norrmannen Egil Danielsen spjuttävlingen. Han kom till Melbourne med 36 raka segrar bakom sig, men han låg bara sexa efter tre kast i OS-finalen. I fjärde omgången fick han låna polacken Janusz Sidlos spjut. Han var den ende som använde det svenska stålspjutet - de andra kastade med träspjut. Inför fjärde omgången bjöds Egil också på en kopp kaffe av fransmannen Mechel Macquet. Det blev en chock för norrmannen som inte var van att dricka kaffe. Men kaffet och stålspjutet hade effekt. Egil kastade 85,71 vilket var nytt världsrekord. Spjutet hamnade bakom funktionärerna och nådde nästan stavhopparnas ansatsbana.

Systrar slutade när läkarkontroller infördes

De båda systrarna Tamara och Irina Press från Sovjetunionen dominerade sina fräddrottsgrenar under 60-talet. Storväxta Tamara vann guld i kula i Rom 1960

och i Tokyo 1964 samt guld i diskus 1964. System Irina vann 80 m häck 1960 och femkamp 1964.

1966 började man med läkarkontroller av bland annat deltagarnas kön. Då slutade systrarna att tävla. Ingen vet egentligen varför de slutade men över hela världen spekulerade man.

Tappade pinnen

De tyska damerna på 4 x 100 meter satte i försöken vid OS i Berlin 1936 nytt världsrekord. Finalsegern skulle bli ytterligare en fin propaganda för nazistpartiet. Tyskorna ledde loppet fram till sista sträcken men på sista sträckan tappade Ilse Dörffeldt pinnen. En missräkning för de tyska damerna och det tyska nazistpartiet.

Jim Thorpe fick medaljer postumt

Tim Thorpe vann överlägset femkamp och tiokamp vid OS i Stockholm 1912. Men han fick inte behålla sina medaljer. Han diskvalificerades av Internationella Olympiska Kommittén för att han hade spelat några matcher i en professionell basebollklubb.

Hans yngsta dotter Charlotte har fört en intensiv kamp för att få upprättelse för sin far och få medaljerna postumt. Den 13 oktober 1982 kröntes hennes arbete med framgång då IOK hävde diskningen. Den 18 januari 1983 överlämnade IOK-presidenten Juan Antonio Samnaranch två kopior av medaljerna till dottern Gail och sonen Bill.

Thorpes riktiga namn var Wha-thohuck, som betyder "Den ljusa stigen". Thorpe dog den 28 mars 1953 i Lomita i Kalifornien. Han begravdes i den lilla staden Mauch Chuck i Pennsylvania. Senare ändrades stadens namn till Jim Thorpe.

Den 12 maj avtäcktes en plakett på Olympiastadion i Stockholm till minne av Jim Thorpe. Jims poäng i tiokamp hade räckt till silver vid OS i London 1948. Efter spelen i Los Angeles upptäcktes att spelens tiokampssegrare James Bausch precis som Thorpe hade spelat professionell baseboll i seriesammanhang. Men den gången tystades saken ner och Bausch fick behålla sin medalj.

Tog fyra guld

En av de största i OS-historien är Alvin Kraenzlein från USA. I Paris 1900 vann han fyra individuella guld i friidrott. Det har ingen annan klarat. Han vann 60 m, 110 m och 200 m häck samt längdhopp. Nästan lika framgångsrik var landsmannen Ray Ewry som tog tre OS-guld i tre grenar, något som han upprepade 1904.

Tre svenska friidrottstoppar 2002

Svensk friidrott fick i slutet av 2002 ett nytt bevis på den framgångsrika säsongen. Kajsa Bergqvist, Carolina Klüft och Stefan Holm rankades som världsettor i sina grenar av det ansedda fackorganet Track & Field News.

Det var 54 år sedan Sverige hade mer än en etta på dessa listor.

Mest sensationellt var nog att en debutant toppade en lista, Carolina Klüft. Listorna har funnits sedan 1947 och följande svenska friidrottare har toppat listorna:

1947: Lennart Strand 1500 m, Tore Sjöstrand 3000 m hinder, Lennart Moberg tresteg

1948: Henry Eriksson 1500 m, Tore Sjöstrand 3000 m hinder, Sven Daleflod spjut

1949: Arne Åhman tresteg

1958: Stig Pettersson höjd

1972: Kjell Isacson stavhopp

1973: Ricky Bruch diskus

1975: Anders Gärderyd 3000 meter hinder

1976: Anders Gärderyd 3000 meter hinder

1982: Ann-Louise Skoglund 400 m häck

1985: Patrik Sjöberg höjd

1987: Patrik Sjöberg höjd

1996: Ludmila Engqvist 100 m häck

2000: Kajsa Bergqvist höjd

2001: Stefan Holm Höjd

2002: Kajsa Bergqvist höjd, Stefan Holm höjd, Carolina Klüft mångkamp

Dessutom var Christian Olsson tvåa i treset, Staffan Strand fyra i höjd och Patrik Kristiansson tia i stav. Vilken säsong för svensk friidrott.

Två guld samma dag

Två idrottare har blivit speciellt uppmärksammade genom att ta två individuella guld samma dag. En av dem var finske löparen Paavo Nurmi som vann 1500 och 5000 m med en timmes mellanrum i Paris 1924. Tiderna var i världsrekordklass - två världsrekord som sattes vid de finska OS-uttagningarna också då med en timmes mellanrum.

Den andra var östtyska simmerskan Kornelia Ender. Hon hade bara 25 minuter mellan de två guldmedaljerna vid OS i Montreal. Hon var då 17 år. Först vann hon 100 meter fjärlisim på 1.00,13. Efter loppet stannade hon kvar i bassängen och försökte få bort mjölksyran med hjälp av vattengymnastik. På väg till prisutdelningen bytte hon baddräkt och när hon klev ner från prispallen var det att hoppa på inmarschen till 200 m fritt. Där vann hon efter en stark spurt och tiden blev 1.59,26 och värste konkurrenten amerikanskan Shirley Babashoff var chanslös.

Underbarn vann OS i tiokamp

Bob Mathias var ett underbarn. I London-OS 1948 vann han guld i tiokamp blott 17 år gammal. Fyra år senare i Helsingfors upprepade han bedriften och vann då med hela 900 poäng före silvermedaljören. Han blev aldrig besegrad under tio års idrottsutövande. Han började träna som 16-åring och ett år senare vann han OS-guld.

På grund av sin ringa ålder måste han ha mamma och pappa med vid tävlingarna i London. Tävlingen i London var krävande på grund av regnet och stavhoppet höll t ex på i sju timmar. När han sprang i mål på 1500 meter var det nästan tomt på läktarna. Efter segern hyllades han med en skylt vid stadsgränsen i Tulare i Kalifornien, "Här bor Bob Mathias". Han är tidernas yngste guldmedaljör i friidrott bland herrarna. Men bland damerna är den västtyska skolflickan Ulrike Mayfarth värre. Hon vann höjdhoppet i München 1972 och var då bara 16 år. Två år senare upprepade hon bedriften och vann höjdhoppet i Los Angeles 1984.

Vann guld i fel gren

1948 var Harrison Dillard världens bäste 110 meter-häcklöpare. Han hade inför uttagningarna i USA vunnit 85 raka segrar, men blev inte bättre än fyra på de amerikanska uttagningarna. I stället kvalade han in på 100 meter och vann på den distansen guld vid OS i London. Det var en knapp seger som avgjordes först sedan målfotot studerats noggrant. Barney Ewell trodde att han vunnit loppet. Fyra år senare kvalade han in på sin rätta gren och vann i Helsingfors guld på 110 meter häck.

När Jesse Owens kom hem till USA efter sina segrar vid OS i Berlin 1936 hedrades han med en bilkortege genom Cleveland. Vid det tillfället hoppade en tioårig kille upp på bilens fotsteg och sa att han en gång skulle bli som Jesse Owens. Det var Harrison Dillard.

Vann tio guld trots barnförlamning

Ray Ewry drabbades av barnförlamning vid fem års ålder, men han tränade upp sina ben och fick en fantastisk spänst. Han var född 1873 och deltog i fyra OS 1900 - 1908. Han vann totalt tio guld och vann samtliga sina OS-startar. Vid OS i St Louis 1904 vann han tre guld med 3,47 i stående längd som det mest imponerande resultatet.

Var finns noterna till nationalsången

I Helsingfors 1952 vann sensationellt Joseph Barthel från Luxemburg 1500 meter. Prisutdelningen för loppet blev försenad. Arrangörerna hade svårt att hitta Luxemburgs nationalsång, men efter en stund hittade man noterna till nationalsången och prisutdelningen kunde genomföras utan problem, förutom förseningen.

Övertramp och godkända övertramp

I Sydney tog estländaren och tiokamparen Erki Nool guld. Men han var nära att elimineras ur tävlingen efter diskustävlingen. Han inledde med två övertramp. I det tredje var han uppe med foten på diskusringen vilket inte är tillåtet. Kastet mätte 43,66 men förklarades ogiltigt. Nool protesterade och arrangörerna godkände kastet och Nool tog Estlands första OS-guld i friidrott.

Så lyckosam var inte Sveriges Henrik Dagård som fick sitt bästa längdhopp underkänt för övertramp trots att inget märke syntes på plastelinan.

Virens bragd

Milloppet i München 1972 blev något alldeles extra. Efter drygt 4000 meter föll Lasse Viren Finland då han jagade ledande Dave Bedford från Storbritannien.

Viren föll och blev påsprungen av tunisien Gamoudi. Båda hamnade på innerplanen, där afrikanen låg kvar. Viren reste sig upp och tog upp kampen med de övriga. Han förlorade ungefär 10 sekunder på detta fall. Viren blev efter en fantastisk sista kilometer (2.29,1) olympisk mästare och

världsrekordhållare. Efter detta blev han en stor hjälte i Finland men många spekulerade givetvis i om han hade hjälp av otillåtna medel. Detta blev åter aktuellt efter finnarnas skandal vid skid-VM i Lahtis.

Vem vann ?

Vid 100 metersfinalen i St. Louis 1904 presterade den amerikanske studenten Nathaniel Cartmell en fin spurt och pressade Archibald Hahn över mållinjen. Hahn segrade på 11,0 mot Cartmells 11,2.

Det fanns då ingen målkamera. Inte heller vet man vem som vann 100 meter i Helsingfors 1952. Guldstriden stod mellan Lindy Remigino från USA och Jamaicas Herbert McKenley. De passerade mållinjen samtidigt och inte ens med målkamera kunde man avgöra vem som vann. Juryn dömde amerikanen som segrare. McKenley föll sedan även på 400 meter mot landsmannen George Rhoden. Båda fick samma tid men Rhoden vann klart. McKenley hade inte marginalerna på sin sida.

Kortlivat rekord

Olga Rukavisjnikova, Sovjetunionen, höll världsrekordet i femkamp i endast 0,4 sekunder den 24 juli 1980. Det var skillnaden mellan henne och landsmaninnan Nadezjda Tkatchenko på avslutande 800 m i OS, där Tkatchenko vann på 5083 poäng mot 4937 för Rukavisjnikova.

Valeri Brumel död

Den ryska höjdhopparen Valeri Brumel föddes 1942 och avled tidigt i år. Han var ett spänstfenomen och han nådde stora framgångar i sin specialgren, OS-guld 1964, OS-silver 1960, EM-guld 1962. 1961-63 slog han sex världsrekord. Han hade en kort karriär. Hösten 1965 satte en motorcykelolycka stopp för hans karriär. Han nådde som bäst 2,28 med ett ömmande knä. Det rekordet stod sig i åtta år. Efter motorcykelolyckan försökte han komma tillbaka men nådde då bara 2,16.

Bubka rådgivare

Stavhopslegenden Sergej Bubka har blivit rådgivare i sociala frågor till den ukrainsk premiärministern Viktor Jankovitj. Bubka har en plats i parlamentet.

Förutom politik ägnar han sig åt affärer samt IOK där han är representant för de aktiva.

Presentation av några starka olympier

Al Oerter

Diskuskastare från USA som var suverän i grenen på 50- och 60-talet. Han vann OS-guld 1956, 60, 64 och 68 och var fyrfaldig världsrekord innehavare. Han var den förste friidrottare att vinna fyra guld OS-guld i rad. Genom skador var han inte favorit vid OS-tävlingarna utan kunde slå ur underläge. Han tränade inte professionellt utan hade idrotten som rekreation och hobby.

Alain Mimoun O'Kacha

En långdistansare från Frankrike som fick stå i skuggan av den väldige Emil Zatopek. Han vann OS-guld på maraton 1956, OS-silver på 5000 m 1952, OS-silver på 10 000 m 1948 och 52. Han vann också terräng-VM fyra gånger.

Han led av ischias men sägs ha blivit botad av en pilgrimsfärd till St Therasas basilika i Lisieux 1954. Vid 35 års ålder debuterade han på maraton vid OS i Melbourne och slog då Zatopek och vann OS-guld på distansen.

Arne Ahman

Friidrottare från Nordingrå i Sverige, som nådde stora framgångar i höjd, tresteg och längd tack vare sin spänst. Han vann OS-guld i tresteg i London 1948. Han gjorde 15,40 redan i första hoppet och allt eftersom banan bara blev sämre och sämre så räckte det till seger. 1946 vann han EM-brons i tresteg och 1950 blev det EM-silver i höjd.

I landskampen mellan Norden och USA 1949 vann han höjd på 1,98 och tresteg på 15,33. Genom att han splittrade sig på de tre hoppgrenarna blev han aldrig världs bäst vilket han kanske kunde ha blivit om han koncentrerat sig på höjd eller tresteg. Arne berättade när han var gästföreläsare på ett SOF-möte att han inte var någon träningsnarkoman utan helt levde på sin spänst.

Bo Ekelund

Bo Ekelund, svensk idrottsledare, född 26/7 1894, död 1/4 1983, var en av Sveriges genom tiderna mest respekterade och uppskattade ledare, såväl internationellt som nationellt.

Var som aktiv olympisk bronsmedaljör i höjdhopp 1920, vann SM 1919 och 1920 och höll svenska rekordet på 1,93 1919-25. Han var ledamot i IOK 1948-65 och satt i exekutiven 1958-62. Hedersledamot och Olympisk Orden i silver 1965 resp 1981. Ingick i SOK 1928-66 och var vice ordförande 1949-66 samt AU-ordförande 1948-56, sekreterare i IAAF 1930-46, ordförande i Svenska Friidrottsförbundet 1925-34, tillhörde RFs överstyrelse/Riksidrottsstyrelsen 1925-60 och var RFs vice ordförande 1950-65. Ekelund var en strong och hård personlighet, tekniskt mycket kunnig och han var en talare med tyngd. Han var civilingenjör och verksam i Armerad Betong 1923-67 (vice VD 1939-50, VD 1950-60, styrelseordförande 1960-67). Ingick i den särskilt utvalda grupp människor som planerade och övervakade blivande kung Carl XVI Gustafs uppfostran och utbildning. Ledamot av Svenska Dagbladets guldmedaljjury 1934-1958.

WOLF LYBERG

Texten hämtad från Strömbergs "Århundredets Sportprofiler"

Gustaf "Topsy" Lindblom

En svensk trestegshoppare, en mångsysslare inom idrott men blev mest känd som Nalens pappa i Stockholm. Han vann OS-guld 1912 och tog SM samma år i tresteg. Han höjde även det svenska rekordet tre gånger till 14,75.

Han prövade på det mesta som höjdhopp, häcklöpning, mångkamp, bandy, fotboll och tennis.

Han var också redaktionschef på Idrottsbladet i 20 år under signaturen Top. Under en lång tid var han också styrelseledamot i Svenska Boxningsförbundet och manager för tungviktsboxaren Olle Tandberg.

Edwin Moses

Friidrottare med 400 m häck som specialitet. Han var obesegrad på distansen i tio år i 122 lopp 1977-87. 1987 besegrades han av tysken Harald Schmid sedan han snubblat på näst sista häcken. Han vann OS-guld 1976 och 1984. OS-brons 1988, vilket var hans första förlust i ett mästerskap. Han lämnade tävlingsbanorna efter detta med 178 segrar på 187 lopp under 14 år. Han satte fyra världsrekord, det sista på 47,02. Två år efter häcklöpandet deltog han i det amerikanska boblaget.

När USA bojkottade OS i Moskva gick Ed miste om en given guldmedalj. Men fyra år senare fick han svära den olympiska eden och tog sitt andra OS-guld.

John Walker

Medeldistanslöpare av högsta världsklass från Nya Zeeland. Han har många ljusa sverigeminnen. Han vann OS-guld på 1500 m 1976 och hade många världsrekord. Han vann 12 mästerskap på Nya Zeeland på 800 och 1500 m.

Familjen levde som farmare och när han föddes var han nära att inte överleva men klarade sig även om doktorn sa att han hade små chanser.

Han hade en lång karriär. Första drömmilen nådde han 1973 och den sista på 90-talet.

1976 vann han OS i Montreal och upprepade vad hans landsmän gjort 1936 och 1964 - Lovelock och Snell.

Henry Eriksson

Medeldistanslöparen som gick under namnet Guld-Henry. Det namnet fick han sedan han varit den förste och ende svensk som tagit OS-guld på den mest prestigefyllda distansen 1500 m. Han har också EM-silver och SM-guld. Men för det mesta vann Lennart Strand 1500 meters loppet och han var mest den eviga tvåan. I London-OS var taktiken att han skulle hålla farten på tredje varvet så att Strand skulle kunna spurta ifrån alla medtävlarna i mål. Men i det loppet var Henry starkare än Strand och vann med Lennart Strand som tvåa. Han var också med i det berömda korplaget på 4 x 1500 meter, Gävle Brandkår, med Ingvar Bengtsson, Gösta Bergqvist, Olle Åberg och Henry Eriksson. Detta korplag blev det bästa i världen på 4 x 1500 meter och hade också världsrekordet.

Lasse Viren

Finsk långdistanslöpare. Han vann OS-guld på 5000 m och 10000 m både vid OS 1972 och 76. Han var polis i norra Finland och den fjärde genom tiderna som under samma OS vann de två långa distanserna men den förste att göra det under två OS i rad. Efter OS i München blev han bara en ordinär löpare fram till OS fyra år senare. Givetvis kom då snacket i gång om blodopning men man får också betänka att Lasse hade en utmärkt löparkropp 180 cm lång och 61 kilo. Före OS i Montreal hade han tränat 7000 km på hög höjd i Columbian, Brasilien, Västindien och Kenya.

I München ramlade han i finalen på 10000 m men reste sig och sprang i kapp de övriga och vann på nytt världsrekord.

Han slutade som polis och blev bankman och senare kommunalpolitiker och 1999 blev han riksdagsman för moderata samlingspartiet.

Ludvik Danek

En tjeckisk diskuskastare som på 60-talet dominerade grenen. Han vann 118 segrar på 121 tävlingar. Han vann OS-guld 1972, silver 1964 och brons 1968. Han satte tre världsrekord. Han hade många dueller med Ricky Bruch men i motsats till denne hade han goda tävlingsnerver. Han dog 1998.

Michael Johnson

Världens bästa genom tiderna på de längre sprinterdistanserna. Den som sprungit 200 m under 20 sekunder flest gånger och den förste och hittills ende som vunnit 200 och 400 m i OS och med sina 19,32 satt ett tufft mål för kommande sprintergenerationer. OS-guld på 4 x 400 m 1992, 200 meter och 400 meter 1996. Han har en speciell löpstil, lätt bakåtlutad överkropp. Inför OS i Atlanta fick han ett brev från Jesse Owens fru, Ruth, där hon skrev att hon i honom såg sin döde make. Michael och anser detta vara den största komplimang han fått.

Tommie Smith sprang på 19,83 redan 1968, alltså när Johnson var drygt 13 månader gammal. Menneas rekord på 19,72 stod sig sedan till 1979 och snabbare än så har Johnson bara sprungit tre gånger. Han var inte heller först under 20 sek på lågland. Det sägs Lewis vara 1983.

Stella Walsh

Sprinter från Polen då under namnet Stanislaw Walasiewicz. Hon var den första sprinterstjärnan när den kvinnliga idrotten växte fram under 30-talet. Hon vann OS-guld på 100 m 1932, OS-silver på 100 m 1936. Hon vann även EM-medaljer samt guld vid Kvinnliga världsspelen på 60 m 1930 och 1934, 100 m och 200 m 1930. Dessutom många världsrekord på sprintstreckorna och i längdhopp.

Det nya namnet tog hon efter flytt till USA. Hon har 16 polska och 41 amerikanska mästerskap. Hon var aktiv fram till mitten av 50-talet. Hon var även bra på medeldistans, häcklöpning, diskuskastning och mångkamp. På grund av sitt föga feminina utseende hyllades hon inte på så sätt som hon borde. I OS 1936 vann Helen Stephens över Stella Walsh på 100 meter och då anklagades po-lackerna henne för att vara en förklädd man. Hon tvingades klä av sig inför funktionärerna för att bevisa att hon var en kvinna. 1980 besannades de värsta farhågorna när det gällde Stella. Hon blev rånmördad i USA och obduktionen visade att hon var man och inte borde ha tävlat mot kvinnor. Hon hann dock vinna två olympiska medaljer och slog elva världsrekord.

Inget OS men medalj

Jan Hagelbrant kvalificerade sig till OS men fick inte resa och så här skriver han om sitt OS-äventyr i Bohuslän-Dals Idrottshistoriska förenings Medlemsblad:

Om jag skall vara helt ärlig (och det skall man ju vara) så blev det aldrig något riktigt OS för mig, ändå har jag en OS-medalj hemma i prisskåpet. Hur kan nu detta komma sig?

Jo, hela OS-äventyret började redan 1980 när jag i ett direkt avgörande OS-uttagningslopp regelrätt förlorade detta lopp mot en Uddevala-kille vid namn Anders Carlsson. Han blev alltså Sveriges representant vid OS i Moskva 1980 på 3000 meter hinder. Det var inte lätt att försvara svenska äran där, eftersom ju Sverige genom Anders Gärderud vunnit just denna distans vid föregående OS i Montreal 1976. De flesta kommer väl ihåg detta dramatiska lopp där östtysken Baumgartl föll på sista hindret och Anders kunde defilera i mål som etta på nytt världsrekord, tid 8.08,02. Med i loppet fanns ytterligare en svensk Dan Glans som blev 6a på tiden 8.15.

När det däremot var dags för nästa OS som hölls i Los Angeles 1984 var jag dock helt inriktad på att få delta. Allt tycktes också gå som smort och kvalgränsen som var 8.30 passerades vid DN-galan dock väldigt knappt (8.29,96). Därefter pressade jag dock denna tid vid Olympiagan på Stadion då jag gjorde 8.28,28. Eftersom jag var ende svensk under året som hade klarat kvalgränsen räknade jag kallt med att bli OS-resenär. Direkt efter tävlingarna kallade SOK till presskonferens i Klocktornet på Stadion. Där presenterade C-G Anderberg OS-truppen till Los Angeles och jag blev inte uttagen. Det var faktiskt mitt livs största besvikelse. Det skulle dock vändas till en positiv händelse.

Senare bojkottade öststaterna Los Angeles-OS som svar på västnationernas bojkott av OS i Moskva fyra år tidigare. Sovjetstaten satsade i stället på ett stort och pampigt alternativ-OS, Friendship Games. Jag blev en av tre svenska friidrottare som fick åka dit. Det var ju långt ifrån samma konkurrens som i riktiga OS, men i Sovjet såg man det här som ett OS. Det var samma pampiga upplägg med inmarsch, OS-eld och pris-

utdelningar.

Tävlingen som sådan gick sedan kanonbra och jag blev trea i loppet och bäste löpare från väst. Polacken Maminski vann. Det blev alltså prispall för mig och en direktsänd TV-intervju efter loppet.

Så därför kan jag ju på sätt och vis säga att jag har en OS-medalj i prisskåpet. Naturligtvis hade ju inte mitt lopp räckt långt i riktiga OS, möjligen till en finalplats, så trots allt kanske det var bäst det som hände. Nu fick jag ju i alla fall kliva upp på prispallen.

JAG HAGELBRANT

Idrottshistoria

I Värmlands Idrottshistoriska Sällskaps skrift nr 4/2002 har Gunnar Törnqvist tecknat ner några minnen och vi citerar här inledningen av hans artikel.

Olympiaåret 1952 är det år som jag räknar som avstampet för min kontakt med idrotten. Vid denna tid var jag en tioårig yngling som var intresserad av det mesta.

Efter sommar-OS i Helsingfors, där vår egen Gustaf Jansson blev bronsmedaljör i maraton blev intresset stort för friidrott. Ännu större blev det när det arrangerades internationella friidrottstävlingar under sommaren på Hagforsvallen. Vi var många ungdomar som i god tid var uppe på idrottsplatsen för att få se "när de kom". Det var alltså flera av de världsstjärnor som deltog i Helsingfors som kom till Hagfors. Det var också första gången vi fick se de färgade idrottsmännen i Hagfors. Som du förstår är dessa möten med världsartister något som för alltid fastnat i tioåringens minnesbok.

Samma år hade jag också en stor upplevelse på ishockeybanan. På väg till vinter-OS i Oslo hade det kanadensiska ishockeylaget tagit vägen förbi Hagfors. Den minnesgode kommer väl ihåg att vid denna tid var ishockeyintresset stort i Klarälven; Skived, Forshaga, Munkfors och Hagfors. Vi unga killar var i mycket god tid vid rinken - bakom ena målet. Det var en ovanligt kall dag och kväll som denna träningsmatch skulle spelas, så under eftermiddagen kom några föräldrar upp med varm dryck och smörgås till oss. Även denna kväll blev ett minne för livet - att få se dessa barhuvade "kanadicker" som det ångade om när de kom in på rinken. Hur det gick? 19-1! Men tänk er in i upplevelsen - ingen TV hade någonsin visat dessa stjärnor.

Marion Jones fick förklara sig

Friidrottsstjärnan Marion Jones är i blåsväder. Hon måste förklara sitt samröre med Ben Jonsons dopningsavstängde tränare Charlie Francis. Tidigare var hon gift med en dopningsavstängd kulstötare. Även Marions nye pojkvän sprintern Tim Montgomery har syns tillsammans med Francis som säger att dopningsmedel är ett måste för att nå toppen. Det är många som oroar sig över den nya kombinationen. Men nu har Marion brutit samarbetet med Ben Johnsons gamle tränare Charlie Francis. Hon har haft en hård press på sig främst från sponsorn Nike

Funktionärer till Aten

Det är bara ett år kvar till OS i Aten. Det saknas cirka 13000 frivilliga funktionärer i organisationen. Nu har man dragit igång en reklamkampanj för att få grekerna att ställa upp. Det krävs 60 000 frivilliga och 47 000 har hittills anmält sig och en stor del av dessa är utlandsgreker från Australien, Cypern och europeisk länder.

Resurscentrum till Örebro

Inte mindre än 18 universitet eller högskolor ville ha det nationella resurscentrum för idrott och hälsa som skall inrättas nästa år. Örebro Universitet blev det utvalda.

Resurscentrums huvudsakliga uppgift ska vara att stimulera skolorna att arbeta för att eleverna skall bli mer fysiskt aktiva såväl under skoltid som på fritid. Ett långsiktigt mål är att någon på sikt skall bli svensk representant vid olympiska spel.

Olympisk mästare dopad

Den spanske gymnasten Gervasio Deferr som vann guld vid Sydney-OS har testats positivt för canabis vid tre tävlingar förra året. Det internationella gymnastikförbundet (FIG) meddelade att en ångerfull Deferr avstod rättigheten att få ett B-prov och erkände att han tagit ämnet.

Richardsson bergkung

Den svenske OS-silvermedaljören i snowboard och ett OS-hopp inför OS 2006, Richard Richardsson har blivit årets bergkung. Det är en tävling med fyra deltävlingar och Richardsson blev totalvinnare. Det är en kombination av parallellstorslalom och boardercross, som kallas Y-formatet.

Olle Bexell död

Sveriges bästa mångkampare på 30-talet, Olle Bexell, är död. Han hade tränat friidrott sedan ungdomsåren och tillhörde yppersta världseliten. Han blev svensk mästare fyra gånger i tiokamp och vid ett tillfälle i femkamp, och givetvis blev han Stor Grabb. Han representerade Sverige vid OS i Berlin 1936 och tog en sjunde plats. Han blev Europamästare i Paris 1938 och höll svenska rekordet i 30 år. Han lyckades också kombinera toppidrott med en civil karriär, han blev praktiserande barnläkare. Han blev också svensk mästare i handboll, i vilken idrott han träffade sin fru Kerstin, som blev 85 år den dag Olle begravdes. Han körde bil tills han blev 90 år och spelade fram till denna tid tennis tre gånger i veckan. När han togs in på sjukhus hade han tre veckor kvar att leva och gjorde då armhävningar i sjuksängens trapets.

Vicke Hallon död

I mars avled Göte "Vicke Hallon" Blomqvist, 75 år gammal. Han spelade 16 säsonger i Södertälje SK vilket resulterade i 228 matcher och 244 mål. Han är Södertälje SKs bästa målskytt genom tiderna. Han blev Stor Grabb nr 39 och gjorde 98 A-landskamper och 48 mål i Tre Kronor. Han vann VM-guld 1953 och 1957 samt tre VM-brons. 1952 fick han ett OS-brons och 1953 och 1956 blev det SM-guld. Han bildade tillsammans med Stickan Carlsson och Erik "Epa" Johansson en fuktad kedja både i SSK och Tre Kronor. Han var SSK trogen under hela sin aktiva karriär och blev sedan tränare i några småklubbar innan han blev biträdande tränare i SSK 1972.

Kronprinsens Curlingklubb

Så heter en klubb som i februari fyllde 90 år men några ytterliga uppgifter om klubben har vi inte.

Årsmötet

Årsmötet 2003 hölls i Torben Grut-salen på Stockholms Stadion måndagen den 24 mars. 34 personer var närvarande varav ett par som avslöt sig som nya medlemmar.

Efter en diskussion om stadgeenliga kallelsen genomfördes mötet under ledning av Björn Folin.

Styrelsens verksamhetsberättelse, som varit införd i SOF-Bulletinen nr 1 godkändes. Förvaltningsberättelsen som delades ut före mötet godkändes också. Redovisningen visade att föreningen haft ett stort överskott på 37 114:46 och har tillgångar på 56 662:96 ett belopp som föreningen inte varit i närheten av tidigare. Både räkenskaperna och revisorerna beattelse godkändes och föreningen fick ansvarsfrihet för det gångna året.

För Carl-Erik Eriksson, Kim Bengtsson och Claes Göran Bengtsson hade mandatiden gått ut och på förslag från valberedningen valdes Carl-Erik och Claes Göran om för en period på två år. Kim Bengtsson hade av sagt sig omval och som ny i styrelsen invaldes Bengt Ekstedt.

Revisor Birger Fält omvaldes på två år.

Till valberedningen omvaldes Anders Jansson som ordförande och Örjan Westberg. Fred Smedberg hade av sagt sig omval och i stället för honom valdes Kim Bengtsson.

Ordförande kunde sedan tacka för visat intresse.

Därefter kunde Björn Walden hälsa dagens föreläsare valkomna. Det var Lars Gunnar Björklund som höll i taktpinnen och svarade gjorde ishockeylegenderna Vladimir Zabrösky (Tjeckoslovakien), Lasse Björn och Hans Tjalle Mild.

Det blev en trevlig pratstund, annat kunde det väl inte bli med dessa fyra på scenen. Zabrösky imponerade med

ett gott minne. Han kom ihåg när han gjord mål, av vem han tog pucken innan han satte den i nät. Och så berättade han om hur han lämnade Tjeckoslovakien och blev svensk.

Lasse och Tjalle hade många roliga historier att berätta och några kunde man inte berätta, bara antyda. Men det framkom bl a att Lasse i unga år ägnade sig åt höjdhopp (lite överraskande) och rugby, som många tycker kunde vara passande. Lite överraskande berättade Lasse också att han varit AIKare. Det var i början av sin karriär då AIK hade pengar i kassakistan och kunde betala skridskorna åt Lasse. Men sedan fick Djurgården också bättre ekonomi och då blev Lasse Djurgårdare, dit han kom via Traneberg och Westermalm.

Tjalle Mild gick till Djurgården via Karlberg och IK Göta.

Lasse är Stor Grabb nr 35 med 217 A-landskamper och har OS-brons 1952, VM-guld 1953 och 1957, och nio SM. Han utsågs till världens bäste back 1954.

Tjalle är Stor Grabb nr 63 med 63 landskamper och ett OS-silver 1964. Han spelade i en berömd kedja i landslaget som kallades Biffkedjan tillsammans med Ulf Sterner och Lill-Stöveln Öberg. Sex SM har Hasse också i ishockey i prisskåpet. Tjalle är dessutom landslagsspelare i fotboll och förmodligen den siste som kunde kombinara dessa sporter på landslagsnivå. Men när säsongerna gick i hop fick Hasse dra ner på en av aktiviteterna.

Resultaträkning

INTÄKTER:

Medlemsavgifter	62 461:28
Annonser	18 550:00
Försäljning	100:00
Räntor	732:95
<hr/>	
Totalt	81 844:23

KOSTNADER:

SOF-Bulletiner	14 600:00
Porton	7 612:80
Trycksaker	5 948:50
Kontorsmaterial	749:00
Föreningsmöten	1 000:00
Medlemsregister	1 742:00
Resor	7 075:00
Konferenser	1 500:00
Pg- och bankavgifter	416:00
Övriga kostnader	86:47
Avskrivningar	4 000:00
Årets överskott	37 114:46
Totalt	81 844:23

Balansräkning

TILLGÅNGAR

Postgiro	27 951:83
Bank	25 761:13
Fordringar	2 950:00
Totalt	56 662:96

SKULDER

Kapital	27 348:50
Bank	100:00
Porton	1 889:00
Årets överskott	27 325:46
Totalt	56 662:96

Revisionsberättelse

Undertecknade, som av Sveriges Olympiahistorikers Förening vid ordinarie årsmöte utsetts att granska räkenskaper och förvaltning för verksamhetsåret 1 januari - 31 december 2002, får härmed efter fullgjort uppdrag avge följande revisionsberättelse.

Vi har granskat föreningens räkenskaper och andra handlingar, som lämnar uppgift om Ekonomi och förvaltning. Räkenskaperna är förda med ordning

och noggrannhet. Intäkter och Kostnader vid verksamhets-
årets utgång framgår av vidstående utdrag ur räkenskaper.

Vi har funnit att styrelsen på ett förtjänstfullt sätt handhaft
förvaltningen och föreslår därför att styrelsen beviljas
ansvarsfritt för den period revisionen omfattar.

Stockholm den 10 mars 2003

Birger Fält

Bo Nilsson

En norsk skiddrottning

Bente Skari debuterade i Världscupen den 7 mars 1992.
Hon blev då 22a och fick stryk av fem landsmaninnor. Vid
OS gjorde hon debut i Lillehammer 1994 och slutade på
20e plats på 15 km fristil.

Hennes far var Odd Martinsen som 1968 tog två OS-med-
aljer. Han har dock aldrig varit hennes tränare. Han blev
sedan en av ledamöterna i FIS, Internationella
Skidförbundet.

Vid VM i Italien i år var hon favorit på alla sträckor - de
övriga fick tävla om att komma tvåa. Nu blev det inte så
eftersom Bente blev sjuk men så länge hon var frisk vann
hon alla lopp hon ställde upp i. Förmodligen finns det ingen
skidåkare som varit så överlägsen i sin sport som Bente
 varit denna säsong. Det gäller både klassiskt, fristil och sprint.
Hon vann nio av vinterns första världscuptävlingar.

Att hon blivit så bra är en kombination av flera års hård
träning och att hon sluppit sjukdomar och skador. Hon har
kunnat satsa 100 procent på sin sport.

Hon är mycket ambitiös. Hon lägger sig tidigt på lördag-
kvällarna för att kunna gå upp tidigt och träna på söndags-
mornarna. Någon gång kan hon tänka sig att festa men det
får inte bli för ofta. Att få tillräckligt med sömn är viktigt för
henne. Hon sover vanligtvis mellan kl 10 och kl 07 plus en
timme mitt på dagen.

Första världscupsegern 1997

Sin första världscupseger vann hon i Val di Fiemme i de-
cember 1997. Och i år blev hon den stora skiddrottningen
i Val di Fiemme i VM.

Hon är pedant när det gäller träning, men hemma och på
hotellrummen är det precis tvärt om. Hon följer tränings-
schemat till punkt och pricka men är hon sliten och omoti-

verad kan hon sluta tidigare än hon planerat och det gör
hon med gott samvete. Under ett år tränar hon cirka 800
timmar.

När hon var 18-19 år satte hon upp som mål att bli världens
bästa skidåkare. Före VM i Val di Fiemme hade hon
tre guld i VM och OS och 35 segrar i världscupen. Men
hon tycker fortfarande att det är lika roligt att vinna, så hon
tänker fortsätta med det. Kanske fram till OS 2006 och
2010.

Sverige har ingen Bente Skari. Vi har bra juniorer men se-
dan händer mycket lite. Det kanske satsas för lite på våra
tjejer och man har kanske inte tålmodet. Det tar lång tid
att bli en skidåkare i världsklass. Bente tar kraftigt avstånd
från dopning. Vi måste tävla på samma villkor säger hon.

Hon är gift med Geir Skari. I sex år bodde hon tillsam-
mans med Odd-Björn Hjelmset. Förutom skidor har hon
spelat handboll och ägnat sig åt orientering. Satsningen på
skidor började när hon var 12 år. Nu är det ett väl sam-
mansvetsat gäng tjejer i landslaget som träffas och går ut
ibland och då talar man så lite som möjligt om skidor. Nu
har hon bestämt sig för att lägg av, bristande motivation.
Sedan längtar hon efter barn - någon come back efter bama-
födandet blir det inte.

Det byggs för idrotten

Efter år av besparingar verkar det som om kommunerna
åter börjat bygga för idrotten.

Under 2003-2006 finns planer på kommunala upp-
rustningar eller nybyggnationer för nästan 10 miljarder kr.
Följande som kan ha betydelse för den olympiska idrotten
finns i planerna:

40-50 idrottshallar	25-30 ridhus
10-15 ishallar	10-15 simhallar.

Slägglegend död

En av Finlands största friidrottare genom tiderna är död. 47-
årige Juha Tiainen, OS-guldmedaljör i slägga 1984 avled
nyligen i en hjärtsjukdom. Den väldige finländaren vann
släggtävlingen i Los Angeles 1984 då öststaterna bojkot-
tade spelen. Tiainens triumf var Finlands första och enda
OS-guld i slägga.

Nya medlemmar

Hjort Hans	Långbacka vägen 41	182 34	Danderyd	08 - 755 59 22
Adolfsson Kjell	Schelegatan 40 A	112 28	Stockholm	08
Levinovitz Yvonne	Hallgatan 18	169 32	Solna	08 - 27 47 71

SOK har stora resurser

Det går bra för svensk idrott. 2002 var ett år att minnas - stora internationella framgångar och flera nya aktiva som tog sig in i den yppersta världseliten.

Det ser bra ut inför OS i Aten, men ska vårt utmanande mål, 20 medaljer, vara realistiskt behöver vi ett lika bra 2003 och 2004. Vi behöver ännu fler som tar steget till toppnivån.

Sedan SOKs talangprogram startade 1999 har 21 aktiv tagit steget från talanggrupp till toppgrupp - gått från att var lovande till att vara kapabla att slåss om medaljer vid VM och OS. Det är en bra utdelning.

Vi har nu ett bra elitstöd för dem som är allra mest lovande. Inte så att det är färdigt. Vi slipar ständigt på det. Men i dag finns det en möjlighet - om man har drivkraften, är beredd att satsa det som krävs och har visat potential - en möjlighet till fullvärdig satsning oavsett den egna idrottens ekonomi. Vi ökar nu åter stipendiemöjligheterna för att de aktiva skall få loss den tid som krävs för träning, tävling och återhämtning. Samtidigt utvecklas vårt stödprogram för anpassning till "det civila livet".

Satsning på tränare och ledare

I år ökar också satsningen på tränare och ledare. Vårt headcoachprogram inför Aten rullar vidare men coacher och tränare behöver också mer tid med sina aktiva. För framtiden är nysatsningen på högre tränarutbildning som är på gång i SISUs regi nödvändig.

Det riktade stöd SOK kan ge bygger på att basen finns, att lovande aktiva tycker på underifrån. Vi tittar nu också mot OS i Peking. I samarbete med förbunden tar vi fram projekt för grupper av yngre aktiva för att stärka rekryteringsbasen för talangprogrammet. Samtidigt pekas huvudansvariga coacher ut för projekten och för dem startar vi ett utvecklingsprogram. Det blir en bra plantskola för nästa våg av förbundskaptener.

Men hur ser det ut på sikt?

Det är förbunden som driver elitsatsningarna men de flesta klara inte av ett rimligt basprogram för sina landslag på egna pengar. SF-anlagen från RF är helt otillräckligt när sponsorerna flockas kring lagidrotter och "russinerna i kakan". Det riktade stöd som SOK kan ge bygger på att basen finns, att lovande aktiva tycker på underifrån. Annars riskerar våra pengar att spädas ut och kvaliteten att urholkas.

Det är en av de avgörande framtidsfrågor vi nu diskuterar i eliidsrottsrådet.

Hur skulle ett riktat stöd till ett basprogram för landslagen kunna se ut och vad skulle det kosta? Det handlar kanske om att säkra 2-4 miljoner per SF för landslagsverksamheten, men det är en politiskt svår nöt för RF att omfördela SF-anlagen. Chansen kommer när RF lyckas få med regeringen på att frigöra mer av statsanslaget till förmån för SF. Jag är optimist. RF har lyckats bra i den dialogen på senare tid.

I rådet möts SOKs praktiska erfarenheter av elitstödet, SISUs kompetensperspektiv och RFs idrottspolitiska ansvar för att skapa ramar och förutsättningar. Det är fruktbart. Vi gör inte samma saker, men det är en helhet som måste fungera.

Och i rådets diskussioner vidgas perspektiven också till ungdomsidrotten och föreningarna, där grunden läggs. Ja, för de flesta är föreningsmiljön och kulturen där den viktigaste under hela karriären. Men när rekrytering och ledarsidan sviktar, så sviktar också den kultur som fött så stora framgångar.

Hur ser ungdomsidrotten ut - värdat vi kulturen? - och vad skickar vi för signaler?, "Elitifiering" är knappast positivt laddat, men vad är bra ungdomsidrott utan ett elitperspektiv? Finns det en konflikt? Har vi i framtiden de passionerade eldsjälarna som behövs? För att arenor och klubbar skall var tillgängliga när och så mycket som våra ungdomar vill och behöver. För att ge perspektiv, trygghet och inspiration vid med- och motgång. För att bjuda på nya utmaningar. För att grundlägga den avgörande attityden - att våga försöket, utmana sig själv och det man trodde var ens gränser.

STEFAN LINDBERG

Artikeln hämtad från tidningen Svensk Idrott

Jan Lindroth nelönad

Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande, SCIF, har delat ut pris i idrottsvetenskap. Kandidater till priset är aktiva forskare som under de senaste åren utfört forskning av högsta kvalitet. Tre forskare fick pris för 2002 och en av dem var SOF-medlemmen professor Jan Lindroth. Han fick 100 000 kronor.

Dopad men friad

Ryskan Albina Achatova ställde upp i skidskytte-VM trots ett positivt dopingtest. I stället fick den ryske läkaren och förbundet ta smällen.

Albina testades negativt före VM i Italien den 24 januari. Hon kollapsade efter tävlingen och fick ett preparat som var dopingklassat av läkaren för att pigga till. B-provet togs några dagar senare och det var negativt. Hon dömdes som oskyldig av internationella förbundet.

Riksidrottens Vänner

Föreningen Riksidrottens Vänner (RV) bildades 1916. Konstituerande möte hölls den 25 november på Strömcafeet i Stockholm av 14 personer. Bland dem var J S Edström, Isac Westergren och G C A Lindencrona. Man bestämde att årsavgiften skulle var 10 kronor och det är den fortfarande.

Förste ordförande var J Sigfrid Edström (1916-61) och han följdes av Bo Ekelund (1961-72), Sven Thofelt (1972-1987), Gösta Gärdin 1987 - 2001 och Anders Gärderud (2001-).

Hedersordförande är Gösta Gärdin och en av hedersledamöterna är Sven Plex Petersson - båda SOF-medlemmar. Vice ordförande är SOFs ordförande Björn Walden.

RV delar varje år ut stipendier från de fonder föreningen administrerar och förvaltar.

RV-stipendiet utdelas till ledare som bidragit till svensk idrottsutveckling. 32 har erhållit stipendiet.

Aktiv ledare som särskilt främjat svensk idrott får stipendium ur 80-årsfonden. 8 stipendier har delats ut och föregångaren Warboms stipendium har erhållits av 21 personer.

Yngre, kvinnlig idrottsledare får Gustaf Lindenbaumstipendiet. 2 stipendier utdelade.

Sven Thofelt-stipendiet utdelas till mångårigt verksam idrottsledare som främjat ungdomsverksamhet. 9 stipendier utdelade.

Bo Ekelund-stipendiet utdelas till ideellt arbetande klubbledare i friidrott. 19 stipendier utdelade.

Torsten Tegner-stipendiet kan utdelas till nordisk idrottsledare och/eller idrottsjournalist. 7 stipendier utdelade. Gösta Gärdins Ungdomsfond delar ut stipendier till en manlig eller kvinnlig idrottsledare. Nytt för året 1 st.

Olander-stipendiet tilldelas lovande idrottsungdomar 208 stipendier.

Ungdoms - OS

Årets vinterspel avgjordes i Bled i Slovakien. Sverige tog ett guld, ett silver och tre brons.

De svenska medaljerna togs av Maria Pietilä Holmner - guld i parallellsallom, och brons i slalom, Lina Johansson - silver i konståkning, Emelie Edvinger - brons i parallellslalom, Marcus Hellner - brons skidor 7,5 km fri stil.

Sommarspelen avgör i Paris i juli/augusti med friidrott, simning, judo, cykel, bordtennis, gymnastik och fotboll flickor.

Resor

Stora Grabbar och idrottsveteraner genomför några resor för att främja gemenskapen. Capri - Sorento med avresa från Arlanda 31/5 en vecka med tema professor Gunnar Adler Karlsson. Pris 6500:-

28/9 resa till Aten inför OS i Aten. Pelle Björkman välkänd expert från Finland medförjer. Pris 6500:-

Anmälan till SOF-medlemmen Lennart Tegvald . Tel 08-7624400.

Kontakt med Idrottshistoriska föreningar

Värmland Idrottshistoriska sällskaps VIS-aren nr 1/003 har kommit. Den handlar mycket om RF 100 år, om Ishockeyförbundets nye ordförande Kjell Nilsson, som är värmlänning och vann TV-pucken med Värmland 1979, intressanta artiklar om skidor, gångsporten, idrotten i Munkfors m m Sedan några år tillbaka arbetar man med Olympiaboken, som handlar om värmländska olympier. Den skall vara klar hösten 2003. Intressant

Från Bohuslän - Dals Idrottshistoriska förening har vi fått Årsberättelsen, där det framgår att man har 12 förbund, 29 föreningar och 61 personer som medlemmar.

Stockholme Idrottshistoriska Förening hade årsmöte den 17 mars med en föredragning om Fredrikshovs IFs 100 årsjubileum

Från Upplands Idrottshistoriska Förening har vi fått Uppländska Idrottsminnen nr 1/2003. Den handlar mycket om RFs 100 års jubileum, men inte imponerar det på upplänningarna, där man har världens äldsta existerande idrottssammanslutning i Uppsala Simsällskap som bildades 1796. Stort utrymme ges också åt IF Thor, nu 100 år och så konstaterar man att många framgångsrika skidåkare har använt skidor från fabriken i Tobo i Norduppland. Så kan vi inte låta bli att citera:

“När skolläraren Carl-Josef Wahlström från Botarsbo samlade några ungdomar vid Strömsbro för att starta Valö IK i maj månad 1928 kostade det en mindre förmögenhet att inköpa en fotboll. Hela 15 riksdaler. För att förverkliga bollinköpet ordnades en logdans med den numera framlidne Ivar Nordström som enda spelman. Man fick ihop dessa riksdaler och därmed hade Valö IK sett dagens ljus.“

Lördagen den 24 maj besöker man den “idrottshistoriska platsen nr 64” i RFs lista och lördagen därpå den 31 maj träffas man för att bese RFs 100 års- och Upplands Idrottsförbunds 90-årsjubileum. En jubileumstalare är SOF-medlemmen Stig Pettersson.

Sveriges första
och enda
ANTIQUIARIAT
med special-
inriktning på
IDROTT

SÄLJER och KÖPER

allt antikvariskt material
med idrottsanknytning:

böcker, tidskrifter, tidningar,
vykort, samlarbilder, program,
klubbnaålar, autografer etc.

Svenskt och utländskt.

Besöksadress: Grimstagatan 170, Vällingby.

Öppet: efter överenskommelse.

Tel. 08-739 09 71. Fax. 08-739 14 73.

Postadress: Box 65, 162 11 Vällingby

E-mail: www.idrottsantikvariatet.com

Erbjudande till SOFs medlemmar

Vi har gett ut SOF-Bulletinen Special nr 50, som var ett särtryck på cirka 30 sidor ur Micael Ekbergs avhandling, Torben Grut. Göteborgs Universitetsbibliotek innehar förlagsrättigheterna till denna avhandling och jag hade inte varit i kontakt med biblioteket för en överenskommelse - jag hade bara haft ett samtal med Micael Ekberg.

För att detta inte skall leda till någon rättegång om upphovsrätten har jag gått med på att köpa 50 ex av avhandlingen. Priset på den är 320:- inkl moms och jag erbjuder nu SOFs medlemmar att köpa detta praktverk på 334 sidor för 200:- Den kan också beställas genom att sätta in 225 kronor inkl frakt på postgiro 483 48 37 -9 (Stig Nilsson).